JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1857. **Zaturdag 8 Augustus.** **N°. 63.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . ƒ 12,50.
» » » » » *Java*. . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot TIEN ure's voormiddag

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Bij Koninklijk besluit van den 6den December 1856 No. 55, is benoemd tot Nederlandschen consul te Singapore, *W. H. Read.*

Bij Koninklijk besluit van den 25sten Maart 1857 No. 48, is benoemd tot Nederlandschen consul te Hongkong, *A. W. P. Kup*, tot dusver kanselier van het Nederlandsch consulaat te Canton.

Bij Koninklijk besluit van den 17den Mei 1857 No. 51, is bepaald, dat bij afzonderlijke dagorder, zoo in Nederland als in Oost-Indië, eervol zal worden vermeld, de luitenant-ter-zee der klasse *J. E. de Man*, ter zake van zijn gehouden gedrag als bevelhebber van Zr. Ms. stoomschip *Celebes* op de Kapoeas-rivier, bij gelegenheid van de krijgsverrigtingen nabij Sintang (Borneo), op den 12den November 1856.

Civiel Departement.

Bij de Algemeene Secretarie.

Bevorderd:

Tot 2den commies, de 3de commies bij dat bureau, toegevoegd aan den raad van Nederlandsch-Indië, *F. J. Wenzel.*

Benoemd:

Tot 3den commies, *L. K. van Swieten*, laatst ambtenaar ter beschikking van den gouverneur van Sumatra's Westkust.

Werkzaam Gesteld:

Als buitengewone 3de commiezen bij de algemeene rekenkamer, de de klerken bij die kamer *N. Bergveld* en *W. E. L. F. von Ende.*

BEKENDMAKING.

Ingevolge bekomen last, wordt bekend gemaakt dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleenen op Woensdag den 12den Augustus aanstaande, des morgens ten 9 ure, aan het gouvernements hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijk bekendstelling van namen titels, te rigten aan den adjudant van dienst.

BUITENZORG, den 31sten *Julij* 1857.

De Majoor-Adjudant,
BERIEG LIESBERG.

Advertentien.

Postkantoor.

Landmail van Augustus.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert belanghebbenden, dat de 1ste mail-stoomer in Aug. den 11den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Maandag den 10den Augustus aanstaande:

a, des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., enz.
b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

Vendutien

Maandag 10 Augustus, voor de pakhuizen van de heeren *Metzendorff, Wilmans & Co.*, door *Cassalette & Co.*

Dingsdag 11 Augustus, à 2 pCt. vendusalaris, in een der westzijdsche pakhuizen van het Entrepôt, door *Gebr. Roselje & Co.*

Woensdag 12 Augustus, voor het commissiehuis van *B. J. Leon.*

en

Tegen 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*

Donderdag 13 Augustus, tegen 2 pCt. vendusalaris, op het kasteelplein achter de pakhuizen van de heeren *Kesler & Co.*, door *Abeelen, Dennison & Co.*

Vrijdag 14 Augustus, voor het commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*

Te Tangerang, op Vrijdag en Zaturdag 14 en 15 Augustus, wegens vertrek, voor de woning van den heer *W. Castens.*

Vertrekkende Personen.

Jan Eilbracht. — *E. W. Cramerus* en *familie.* — *A. A. Reed* en *familie.*

Aangekomen Vreemdelingen,

Van den 30 *Julij* tot en met den 6 *Augustus* 1857.

JAVA HOTEL. *F. R. Bondox*, van Tagal. — *F. L. Jack*, van Soerabaya. — *H. Teerling*, van Idem. — *M. Vis*, van Rotterdam. — *O. F. U. J. Huguenin*, van Nagasaki. — *W. J. Olland* en *fam.*, van Amsterdam. — Mejufvr. *Dommering*, van Amsterdam. — *Graaf* (*D*), van Japan. — *L. Verboon*, van Tagal. — *A. E. Amstrong*, van Liverpool.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *J. E. Akkeringa*, van Muntok. — *H. P. Timmermans*, van de Reede. — *C. de Groot*, van Buitenzorg. — *F. N. Schubert*, van Idem. — *J. Velthuizen*, van Idem. — *W. Zeelt*, van Macao. — *H. Poel*, van Soerabaya. — *J. H. Crone*, van Buitenzorg. — *P. Knuttel, Pz.* van Japan.

HOTEL DES INDES. *S. Helvoet*, uit het Hospitaal. — *D. F. Bosch*, van Soerabaya. — Mevr. *Bosch*, van Idem. — wed. *K. F. van Lungen* en 4 *kinderen*, van Idem. — *C. Wermuth*, van Samarang. — *H. A. Modderman*, van Idem. — *Julsteijn*, van Idem. — *D. A. Caijod*, van Singapore.

HOTEL WILLEM II. *M. P. Deibel*, van Samarang. — *L. K. van Swieten*, van Batavia. — *van Cheridel*, van Meester Cornelis. — *Pordon*, van Idem. — *W. Paddingtie, Echt.* en 4 *kinderen*, van Weltevreden. — *J. W. Ploem*, van Tjiandjoer.

MARINE HOTEL. *D. Grim*, van Depok. — *J. A. Schrader*, van Idem. — *P. J. Foreman*, van Buitenzorg. — *P. J. Buijskers*, van de Reede. — *W. J. Huijssen van Kattendijke*, van Idem. — *H. Hardes*, van Idem. — *Pompen van Meerdervoort*, van Idem. — *Gijsberti Hodenpijl*, van Idem. — *A. v. Ommen*, van Idem. — *J. A. Knaap*, van Amsterdam. — *Eduard P. Reptan*, van Singapore. — *Johan Cuierde*, van Idem. — *Mellema*, van Bombaij. — *Cramers* en *Echt.*, van Hongkong. — *Spiegelberg*, van Amsterdam. — *Audreae*, van de Reede. — *F. Hugenholtz* en *Echt.*, van Padang. — *Magnin*, van Macasser. — *Baron van Heeckeren*, van de Reede. — *Riees* en *Echt.*, van Samarang.

Advertentiën.

Getrouwd:

P. PEEREBOOM
met
T. J. DE LANGE.

WILLEM I, 27 *Julij* 1857. (2308)

Getrouwd:

P. F. L. VON HOMBRACHT,
Kapitein der Infanterie,
en
SARA JACOBA VAN HOGEZAND.

BATAVIA, 8 *Augustus* 1857. (2302)

Bevallen van eene DOCHTER, *A. Kruisboom, Rappa.*

RIOUW, den 18den *Julij* 1857. (2276)

Bevallen van eene DOCHTER, *A. W. Hofland*, geboren *de Groot.*

SOEBANG.
PAMANOEKAN EN TJIASSEM LANDEN,
27 Julij 1857.

Eenige Kennisgave. (2282)

Bevallen van eene DOCHTER, *H. L. E. Le Sueur, Staal.*

BATAVIA, 1 *Augustus* 1857. (2288)

Heden overleed alhier in den ouderdom van 38 jaren, mijn innig geliefde echtgenoot *A. P. Gesellschap*, mij nalatende vier kinderen, te jong om hun verlies te beseffen.

(2340) K. VEENSTRA.

TOEBAN, 23 *Junij* 1857.

Vendutie

op Maandag den 10den dezer, voor de Pakhuizen van de Heeren **Metzendorff, Wilmans & Co.**, door *Cassalette & Co.*, van eene groote hoeveelheid afbraak, als: venster- en deurkozijnen enz. puin, circa 5000 djatiehouten dakribben, eene groote partij sirappen, enz. enz. (2309)

Op de Vendutie van den 10den dezer, zullen alsnog worden verkocht:

eene partij beschadigde ijzerwerken, lucifers kramerijen en touwwerk.

(2347) CASSALETTE & Co.

Vendutie

Op Donderdag den 10 Augustus 1857,

voor het commissiehuis van *Van Slooten, Morgan & Co.*, van diverse lijnwaden, stroozakken, provisien en dranken, voorts nog goud- en zilverwerken, etc. etc. (2348)

Lees Hier!

De voor den 6 Augustus aanstaande geannonceerde veiling van beschadigde **Suiker en Koffij** in een der Westzijdsche pakhuizen van het Entrepot,

is uitgesteld tot op Dingsdag den 11 Augustus e. k.

(2313) GEBR. ROSELJE & Co.

Vendutie

à 2 pCt. Vendu Salaris.

Op Dingsdag den 11 Augustus 1857,

In een der Westzijdsche Pakhuizen van het Entrepôt, door *Gebr. Roselje & Co.*, voor rekening van wien zulks zouden mogen aangaan van:

278 krandjangs **Suiker.**
150 balen **Koffij.**

beschadigd gelost uit het alhier met averij binnen gevallen schip *Johannes & Marinus.* (2314)

VENDUTIE

op Woensdag den 12 Augustus 1857,

tegen 4 pCt. Vendu Salaris, voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*, van diverse Negotiegoederen, 12 kisten Provisiën, Hantjesbier, Rozenwater, Bendy Jassen, fijne Linnen Hemden, Engelsche Bendy Tuigen, 100 picols Bengaalsch Touw; en ten 10 ure precies:

50 Aandeelen in de Javasche Bank.

(2299)

EENE ZOOGMOEDER (*vervolg.*)

Toevallig zoude WILLEM's geneesheer juist den trap opgaan, ten einde zijn patiënt te bezoeken, toen hij de stem van VAN MEERLE's oppasser achter zich hoorde, die aan de dienstmeid den brief overhandigde, met de woorden:

»Van den Luitenant VAN MEERLE, voor Mijnheer boven. — Bescheid as je blieft.''

De doctor keerde terug, en verzekerde den knecht dat de lijder te zwak was om brieven van wie zij ook kwamen, of van welken inhoud zij waren, te lezen; terwijl hij er bijvoegde: volgaarne den luitenant, zoo hij zulks verkoos, van den toestand zijns pupils te kunnen verslag doen, dewijl het mede aan »Mijnheer boven'' ten eenemale verboden was eene letter bescheid te geven.

»Zeer wel!'' klonk het antwoord, en de oppasser maakte regts-om-keert.

Wat er in de ziel van den luitenant omging, toen de brave arts — die, bij al hetgeen voor oogen was, toch den helschen toeleg van den voogd niet vermoedde — hem den zeer bedenkelijken toestand van zijn patiënt had medegedeeld...? Wij laten de beantwoording dier vraag aan den denkenden lezer over; maar verklaren toch, dat wij met den geneesheer op het verbleekte gelaat van den luitenant een trek ontwaarden als of... als of een zegevierende lach met geweld door hem onderdrukt werd, en verzekeren tevens, dat hij van dat oogenblik af met belangstelling (?) twee malen daags door zijn oppasser naar den welstand van zijn jongen vriend deed »informeren''.

En GEERTJE hield bij haar zoogkind de wacht.

Met trouwe en moederlijke bezorgdheid voorkwam zij zijne geringste wenschen, en sprak, — wanneer zij zulks voor zijn welzijn niet nadeelig oordeelde — voortdurend over de hoogere belangen met hem, zoo als de predikant, die den armen jongeling een paar malen had bezocht, mede tot hem gesproken had. Over het verledene sprak zij geen woord: — over het verledene... in zoo verre zulks aan zijne zondige leefwijze kon herrinneren; maar wel sprak GEERTJE met haren voedsterzoon over dat ver verledene, toen hij als kind vrolijk en blij het leven te gemoet huppelde, en, o! het was hem zoo goed die tijden te herdenken, en in den geest, nogmaals die onschuldige kinderjaren te doorleven. Ja, ook somwijlen moest zij verhalen van 't geen haar-zelve weêrvoer, sedert zij naar hare geboorteplaats uit de haar zoo dierbaar geworden omgeving vertrokken was, en wanneer FRANS, die, op WILLEM's uitdrukkelijk verlangen, tegen eene ruime belooning de boodschappen verrigtte, zich mede in het vertrek bevond, dan verlangde WILLEM niet zelden, dat de zoogbroeder zich aan zijne zijde zou nederzetten, en terwijl hij dan zijne hand vatte, zag hij hem met zijne doffe oogen zoo lang en zoo beteekenisvol aan, dat FRANS er verlegen van werd en... eene kleur kreeg, tot dat de lijder eindelijk het hoofd wendde, en dan gewoonlijk zuchtte: »Eene moeder! Eene goede moeder! God nam de mijne, FRANS! de uwe heeft hij mij wedergegeven!'' En wanneer dan een dankbare lach om WILLEM's lippen speelde, en FRANS ook opgewekt en met een blij gelaat zijne moeder toeknikte, dan juichte GEERTJE in stilte: »God! ik dank U!'' want dan zag zij weer een lach van overeenstemming op beide die aangezigten, de lach der broeders... van denzelfden... van *haren* boezem

Maar weinig sprak WILLEM, doch gaarne luisterde hij naar GEERTJE, en wekte het zijne belangstelling, haar levensloop te vernemen, evenzeer was hij verlangend naar hetgeen er sedert hun afscheid van »Land heil'' met FRANS gebeurde. Hij was er verlangend naar, en toch had hij tot nu toe dat verlangen niet bekend gemaakt. Omdat hij doorgaans dof en uiterst zwak was, dacht GEERTJE dat WILLEM niet op het denkbeeld kwam er naar te vragen; doch, vermoedelijk zijn wij der waarheid meer nabij, zoo we ons den ongelukkige aarzelend voorstellen om weder van eene ontmoeting te gewagen, die hem de wreede rol van verloochenaar deed spelen. Intusschen — zoo ons vermoeden gegrond is — behaalde WILLEM's belangstelling de zege-

Op de vendutie van Woensdag den 12den dezer zal verkocht worden:

Een bijzonder klein en fraai **KINDERPAARDJE.**
Daags te voren te bezigtigen.

(2342) ABEELEN, DENNISON & Co.

Vendutie

op Woensdag den 12den Augustus 1857,

Voor het Commissiehuis van **B. J. Leon** te Weltevreden,

van een zoo goed als nieuwe vis à vis met Engelsche veren en oliebussen, voorts 2 Palanquins, Bendies, Paarden, diverse Meubels enz. (2338)

VENDUTIE

op Donderdag den 13 Augustus 1857,

tegen 2 pCt. Vendu Salaris,

op het Kasteelplein, achter de pakhuizen van de heeren *Kessler & Co.*, door *Abeelen, Dennison & Co.*,

van eene aanzienlijke partij Jattiehouten Balken, Daklatten, Planken, enz., pas aangebragt per *Sadoel Barie* van Rembang. (2300)

Vendutie

op Vrijdag den 14 Augustus 1857,

voor het commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*,

van Lampen, Parfumerien, Kramerijen, Speelgoed, 65 vaatjes Boter, 41 vaten Koolteer, ledige Leggers, Speelkaarten, een partijtje fijn wit geslepen Kristalwerk, 2 kisten [illegible], 40 kistjes [illegible] Blikken en fleschjes gedroogde Groentens en zulks bij kleine kavelingen, Tafelkleeden, Alcatieven, Tafel- en Servetgoed, Porcelein, Aardewerk, Bijtuiglaken, diverse Lijnwaden. (2315)

Bekendmaking.

Op [illegible] brengt de ondergeteekende ter kennisse, dat te **Singapore** op den 10den September 1857, ten 12 ure 's middags, publiek zal worden verkocht:

de Romp van Hare Britsche Majesteits IJzeren Schroefstoomschip

"TRANSIT,"

groot 3000 ton en 450 paardenkracht, met deszelfs Ondermasten en Boegspriet, voltallige Machine en eene hoeveelheid Scheepsbehoeften, blijkens onderstaande lijst, zooals hetzelve gezonken is liggende op een klip bij kaap Oelar, op het eiland Banka, met den boeg boven water [illegible] in [illegible] vadem water.

(2329) [illegible] ALEX. FRASER,
BATAVIA, 6 *Augustus* 1857. *H. B. M. Consul.*

Lijst van Scheeps-Benoodigdheden, enz.
welke zich bevinden in het gezonken wrak van H. B. Majesteits IJzeren Schroefstoomschip „**TRANSIT**."

2 Schroeven van metaal, wegende ieder 6 ton, met eene diameter van 24 Eng. voeten [illegible] duim.
1 paar Machines van 450 paardenkracht, met de waarlooze deelen.
4 Stoomketels.
200 koperen Buizen.
60 ton Kampements goederen.
3 Kanonnen van 10 duim, wegende ieder 87 centenaars.
1 metalen Kanon van 6 pond, wegende 7 „
1 „ „ „ 12 „ „ 2 „
180 Granaten van 10 duim.
500 massive kogels van idem.
400 Kogels van 12 pond.
160 „ „ 6 „
30 vaten Gezouten vleesch.
60 „ en kisten Provisiën.
Ten naastenbij voor £ 400 aan Wijnen in vaten en flesschen.
1 IJzeren Kabelleiring, 100 vadem lang.
1 „ Stopketting, 120 „
1 koperen en metalen Doutions Pomp.
£ 600 aan Goud.
£ 70 waarde aan Zilverwerk.
En eene groote hoeveelheid andere artikelen.
(2330)

Op een nader te bepalen dag zullen *vrijwillig* en in het *openbaar* worden verkocht:

1o. het perceel gelegen op Pebamboean bij de verponding geregistreerd onder No. 7788; bestaande uit vijf groote steenen pakhuizen, twee en-vijftig dito kleine woningen, een wagenhuis en stalling, alsmede een ledig erf verhuurd aan den Chinees **Tjoa Kimsoey.**

2o. vier perceelen: waarvan een gelegen in Roea Malacca, verponding No. 3112 en drie gelegen op Pinto Ketjil, verponding No. 8095, 8096 en 7902, zijnde erven bebouwd met steenen huizen met pannen gedekt.

3o. eenige opstallen behoorende tot den boedel van **Yap Houw.**

Nadere informatien te bekomen bij het *Kollegie van Boedelmeesters*, de firma *John Prijce & Co.* en bij den advocaat *Mr. F. van Hemert.* (2353)

In the Court for Relief of Insolvent Debtors at Singapore.

In the Matter of SHAIK OBED BIN ABDULRAHMAN DORAIMIM, an Insolvent.

On Monday the 20th day of July instant; it was ordered that Saturday the 10th day of October next, should be appointed for the further hearing in this matter, and that unless cause be shown to the contrary on that day, the said Insolvent should be discharged personally, as well as to his after-acquired property from all liability for debts, claims and demands, of and against the said Insolvent at the time of the filing of his Petition for relief.

(2331) GEO. W. LE CERF.
Chief Clerk.

Chief Clerk's Office, SINGAPORE, the 25th *July* 1857.

SUPERIOR RAZORS,

manufactured by *Joseph Rodgers & Sons*,
and
COWVAN'S CANTON STRAPS,
to be had by

(2351) W. BRUINING.

Puike oude Manilla Sigaren,

No. 2.
Cortado en Havana Model.
bij

(2344) PLUMP & CO.

Bij *Gebr. Roselje & Co.*

Verkrijbaar:

B. & S. Cowvan's **Scheerpoeder** en
Rumsey's **Pleetpoeder.**

Beide artikelen zijn in Europa allergunstigst bekend en overtreffen alles wat van dien aard in den handel voorkomt. (2346)

Versche Bengaalsche Gram,

Per zak *f* 8.—. Per 5 zakken *f* 35.— à contant,
bij

(2345) PLUMP & CO.

ECHTE SCHILDPADSOUP,

op Maandag den 10den Augustus bij

(2336) F. PEREIRA.

CIBARIA SALUBERRIMA,

eene geneeskrachtige zelfstandigheid overtreffende de

REVALENTA ARABICA,

bij bussen van 1/2, 1/4 en 1/8 Ned. pond in depôt, ontvangen bij

(2325) LOURAN & VAN WALCHREN.

PURE COD LIVER OIL.

of

Zuivere witte Engelsche levertraan.

(2298) bij W. SPECHT GRIJP.
Rijswijk's Apotheek.

SAMARANGSCHE BESCHUIT,

bij

(2301) ABEELEN, DENNISON & Co.

CLERC & THONNERIEUX

Horlogers Bijoutiers, Hôtel des Indes,

préviennent le public, qu'ils ont reçu nouvellement une facture de Marchandises, Montres, Chaines et Clefs, pour hommes et pour dames, Breloques, Cachets, Bagues et Medaillons, Bracelets or et fantaisie, Bracelets et Colliers de corail taillé.

Assortiment de Lunettes, grand assortiment de Verres pour lunettes et pour conserves. (2290)

Vergulde en Palissanderhouten Schilderij Lijsten

worden op verlangde afmetingen vervaardigd en van glas en toebehooren voorzien.

Schilderij Glazen van de grootste dimensie, bij

(2324) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

TOOVERLANTAARNS

met fraaije voor kinderen zeer geschikte voorwerpen à *f* 30,—.
bij

(2342) H. M. VAN DORP.
BATAVIA 1857.

Le soussigné vient de recevoir de Paris un assortiment de **LUNETTES** 1re qualité avec montures en or, argent doré et acier.

(2337) PAUL BENOIT.
Marchand horloger.

FRAAIJE VERGULDE LIJSTEN

van 2 tot 10 duim breedte, van *f* 0 50 tot *f* 2.— per Rhijnlandsche voet, te bekomen bij

(2323) H. M. VAN DORP, te Batavia.

TIMMERWERF

voor
Praauwen, Tambangan, enz.

(2321) B. A. VAN DORP, *Indramayo.*

TE KOOP Een span gezonde goed gedresseerde wagenpaarden.
Te bevragen bij

(2335) W. BRUINING.

TE KOOP Een Schimmel Sandelwood Rijpaard, hoog 4 voet circa 3 duim.

Nadere informatiën bij den heer

(2320) H. M. VAN DORP, te Batavia.

TE KOOP Een fraai, goed gedresseerd Makassaarsch **Rijpaard**; te bevragen bij

(2292) H. M. VAN DORP.
BATAVIA 1857.

---

praak over zijn verschoonbaar aarzelen, en na vergeving voor het leed te hebben gevraagd, dat hij FRANS moest hebben veroorzaakt, vernam hij met de eenvoudige en weinig belangrijks bevattende geschiedenis van den jongen, ook de pijnlijke reden waarom hij verstooten was, en thans door allen gewantrouwd werd, alsmede hoe zijne hoop werd vernietigd, om eenmaal aan GEERTRUIDA's zijde gelukkig te worden.

Dankbare vreugde straalde er uit de blikken van FRANS en zijne moeder, toen de zwakke stem van WILLEM de waarheid betreffende het muntbillet aan 't licht bragt. God dank! hij was het waarlijk; de valsche beschuldiger zou gelogenstraft worden, indien God den lijder, zoo als hij zelf smeekte, daartoe de krachten spaarde.

'T Was zondag morgen, WILLEM lag te bed. FRANS was beneden om goedwillig eene kleine dienst aan den heer des huizes te bewijzen, en GEERTJE trad met een bord, waarop een paar beschuiten lagen, op het ledekant toe.

— 't Is zondag, niet waar, moeder GEERTJE? — vroeg WILLEM toen hij haar ontwaarde.

— Ja, WILLEM! 't is zondag, — antwoordde de vrouw.

— En gij zult gewis met FRANS ter kerke gaan....?

— Neen, dat kan niet. FRANS zal gaan, maar ik blijf te huis, gij kunt mij noodig hebben.

— Ga gerust, GEERTJE! — hernam de knaap — ik heb u dezen morgen niet noodig. Waarlijk, gaat beiden, het is immers goed ter kerke te gaan.

— Ja, mijn goede WILLEM! — zeide GEERTJE weder — doch wij kunnen van deze kamer ook de kerk maken, indien ik u een gebed, een kapittel uit den Bijbel, en een der fraaije gezangen voorlees.

— Lieve GEERTJE! hoor eens.

— Welnu, WILLEM...?

— Gij geeft mij gaarne genoegen, niet waar?

— WILLEM! gij twijfelt toch niet...?

— Neen, GEERTJE! maar ziet gij, dan moest gij dezen morgen met FRANS ter kerke gaan. Dan kunt gij mij te zamen verhalen wat de dominé preekte. Wat *gij* mogt vergeten, zal FRANS wel onthouden, en wat hem ontging, zal u in 't geheugen zijn gebleven. Zeg, zult gij 't doen...?

— Maar, WILLEM! waarom toch...?

— Om mij genoegen te doen, wie weet! hoe kort gij het nog zult kunnen.

Vrouw GEERTJE wischte een traan weg, en zeide nogmaals, dat het toch beter was te blijven, want dat de jufvrouw beneden ook ging, en slechts mijnheer met de meid te huis bleven; doch WILLEM gaf insgelijks zoo dringend zijn verlangen te kennen, dat zij beloofde aan het verzoek te zullen voldoen, en stapte ook werkelijk, een half uur later, na de kamer in orde te hebben gebragt, met een hartelijken groet ter deure uit, terwijl zij beneden de meid nog verzocht van tijd tot tijd eens te luisteren, of Mijnheer boven, ook iets noodig had. WILLEM lag nog rustig te bed toen hij de voordeur achter vrouw GEERTJE en haren zoon hoorde toedoen.

Zie... daar heft hij het hoofd langzaam op... klemt zijne, schier doorzigtige, vingeren om de beddekwast... schuift met de grootste inspanning de beenen vooruit over de zijplank van het ledekant, en glijdt eindelijk het koord los latende, en thans de gordijnen tot steunsels vattende, langzaam langs die zijplank tot voor het bed neder. Blijkbaar heeft hem deze verrigting ten zeerste vermoeid, want hij blijft op het vloerkleed liggen, beweegloos!... Hemel!... als of... doch neen... zie, daar opent hij weder de oogen, en zijne hand grijpt den poot van den nabijstaanden *Voltaire*... Eene poging om zich op te rigten... vruchteloos!... nog eene... vergeefs!... wat zucht hij treurig!... zie, eene laatste, eene geweldige... ha! zij is hem gelukt... nog een pijnlijk pogen, nog een krampachtig vastklemmen, en ja... sâmechtig zit hij in den grooten leunstoel. Weder duurt het ettelijke minuten eer VAN HALE blijken geeft dat het leven nog in hem is... maar eindelijk zie... alles aanvattende, wat in staat is weerstand te bieden, schuift hij zich-zelven met den *Voltaire* — waaronder kleine raderen zijn — vooruit, na alvorens

TE HUUR Gemeubileerde of ongemeubileerde KAMERS, bij

(2349) Mevrouw de Wed. BODEMAN, Beerendrechtslaan.

TE HUUR Een huis, gelegen op het Koningsplein, het laatst bewoond door Mevrouw de weduwe *Klussmann*. Te aanvaarden den 1 September e. k.

(2303) G. H. B. L. RUDOLPH.

Wissels op Nederland

bij

(2327) DüMMLER & Co.

Wissels op Amsterdam

bij

(2334) T. CRONE, VAN DER BEEK & Co.

Wissels op Amsterdam en London.

bij

(2312) C. BAHRE & G. KINDER.

Alle crediteuren en debiteuren van den ondergeteekende worden verzocht daarvan opgave te doen en de gelden af te dragen, ten kantore van den advocaat en procureur Mr. *H. Beth.*

(2278) PADDINGEE.

De heer **D. L. W. Hooglandt** heeft van af heden de generale procuratie onzer Firma

(2310) PAINE, STRICKER & Co.

PADANG, BATAVIA, } 1 *Julij* 1857.

Notice.

As a partner in the Firm of *Torrices, Ferran & Dupierris* of Havana, I hereby give notice, that I have this day established a Branch of the above Firm at Macao, the business of which will be carried on under my own name.

Messrs. *Lyall, Still & Co.* will act as our Agents at the port of Hongkong.

(2322) A. R. FERRAN.

MACAO, 1st *June* 1857.

LET WEL

Kost en inwoning, en Eten buiten 's huis

bij

Mevr. J. HELLINGS, geb. BEEKINK. Passer Senen.

(2311)

MM. les Français, résidant et de passage à Batavia, sont prévenus que le 15 Août à 8 heures et demie du matin une Messe solennelle suivie d'un Te Deum, sera célébrée à l'Église Catholique, à l'occasion de la Fête de S. M l'Empereur.

Le Consul Géuéral recevra le même jour à l'issue de la Messe.

BATAVIA, *le* 8 *Août* 1857. (2354)

Een jong mensch, sedert 6 jaren werkzaam geweest in de machine fabriek van de Heeren *Paul van Vlissingen & Co.*, te Amsterdam, dit vak en tevens het Suikerkoken, zoowel theoretisch als praktisch kennende, wenscht zich op eene Suikerfabriek geplaatst te zien bij zijne aankomst alhier over eenige maanden.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij

(2326) DüMMLER & Co.

BATAVIA, 6 *Augustus* 1857.

Iemand uithoofde van gestadige ongesteldheid zich naar Europa wenschende te begeren, biedt zijne wel ingerigte en winstgevende zaak onder zeer voordeelige voorwaarden te koop aan.

Men gelieve zich te adresseren met franco brieven onder letter J. K. aan

(2279) H. M. VAN DORP te Batavia.

Iemand Nederlander van geboorte 33 jaren oud en grondig met de Administratie bekend, wenscht zich gaarne geplaatst te zien als administrateur dan wel onder administrateur op een landgoed of in een of andere administrative betrekking.

Reflecterende gelieve zich franco te adresseeren onder letter X bij

(2332) W. BRUINING.

Er wordt ten spoedigste in een der binnenlanden van Java eene Hollandsche Bonne gevraagd, liefst van middelbaren leeftijd en de bekwaamheid bezittende zich met jonge kinderen bezig te houden.

Adres onder letters B. B. bij *v. H. Noman, Kolff & Co.* Samarang (brieven franco). (2201)

Wordt gevraagd een bekwame scheepsdokter voor de terugreis naar Nederland. Adres bij

(2316) HAAGER & SCHUURMAN.

J. J. UTZMANN,

Facteur et Accordeur de Pianos,

a l'honneur de prévenir le public, qu'il vient de s'établir au **Bazar Baroe**, en face de *M. van Kinsbergen.* (2296)

De Ondergeteekende, onderwijzer van den tweeden rang, geëxamineerd in de Fransche, Engelsche en Hoogduitsche talen beveelt zich aan tot het geven van huisonderwijs.

Inlichtingen zijn te bekomen bij de Heeren *B. Andweg* en *W. Reigers.*

(2293) J. M. ROSSKOPF.

BATAVIA, den 4den *Augustus* 1857.

Telegrafische Correspondentie,

Aanwijzingen om berigten beknopt en duidelijk te stellen, door een Rijks Telegraphist,

ad *f* 1,50 franco per post, bij

(2352) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Kantoor- en Papierhandel van H. M. VAN DORP, te Batavia.

GROOTE en KLEINE KANTOORBOEKEN met en zonder koper, in verschillende formaten en tegen billijke prijzen. (2229)

BOEKHANDEL LANGE & CO.

OORSPRONKELIJK INDISCH PRENTENBOEK.

PRACHT-UITGAVE

van

DE OOST-INDISCHE BLOEMPJES.

Gedichtjes voor de Indische jeugd,

door

J. VAN SOEST,

met gegraveerden titel, waarop het portret van den schrijver en 6 keurige plaatjes met betrekking tot Indie, gebonden in marokko linnen met vergulde stempels en verguld op snede.

Prijs *f* 4.— franco per post *f* 4 50.

Bovenstaand werkje eigent zich bijzonder als boekgeschenk voor de Indische jeugd. (2392)

VAN HAREN NOMAN & KOLFF, te Batavia, ontvingen dezer dagen, en is mede te bekomen bij hunne Firma te Samarang:

Professor J. H. VAN DER PALM'S

BIJBEL VOOR CHRISTEN-HUISGEZINNEN,

Tafereelen uit de Gewijde Geschiedenis,

3 deelen met 50 Staalplaten, Portret van den Schrijver en eene Algemeene Inleiding.

Klein Folio formaat in rooden Prachtband, rijk verguld op plat en snede.

De prijs van dit echt klassieke fraaije Prachtwerk is (slechts *f* 1 hooger dan in Nederland)

***f* 40,—.** (2256)

Door den Boekhandelaar **H. M. VAN DORP** te Batavia, is verzonden het berigt van Inteekening op eene nieuwe uitgave van de

STAATSBLADEN VAN NEDERLANDSCH INDIË

1816—1858.

In systematische orde gerangschikt door

Mr. L. J. A. TOLLENS.

Deze uitgave die **beknoptheid, goedkoopheid** en **duidelijkheid in zich vereenigt, zal bestaan uit acht** deelen in groot 8o formaat, gedrukt in twee kolommen, waarvan zooveel mogelijk elke 3 maanden een deel zal worden afgeleverd.

Het werk zal H. H. Inteekenaren op slechts *f* 10.— per deel worden berekend, zullende het bedrag bij de ontvangst van ieder deel moeten worden afgedragen.

De inteekening blijft bij alle Boekhandelaren op Java tot Ulto. December 1857 opengesteld, na welk tijdstip de prijs met *f* 2.— per deel wordt verhoogd. (2201)

---

een deken, tot deksel van het ledekant te hebben genomen. Zie... tot bij de secretaire in gindschen hoek ruit hij zich langzaam voort... eene verborgen zijlade trekt hij open, en neemt er den ring uit, die zijne sleutels verbonden houdt... de secretaire wordt geopend, en uit is met een gil van ontzetting dat WILLEM in den leuningstoel terugzinkt... want... hij heeft in het spiegelglas, daarbinnen dat meubel, het beeld van hem wedergezien, die zich overal aan zijn geest vertoonde... van hem den beenigen sikkelvoerder, maar nu volmaakt gelijkende op hem — den arme-zelven.

De naburige torenklok slaat: tien. Reeds meer dan een half uur is er van den tijd verstreken, dien WILLEM den zijne rekent. Zie... weder heft hij zich op, schuift den stoel ter zijde, strodat hij schuins voor den lessenaar zit... neemt vervolgens een blad papier uit eene lade, en doopt de pen, welke hij ter hand nam, in den bijna verdroogden inkt.

't Is ook lang geleden dat hij voor de laatste maal schreef. Aan wie...? Hij rilt; wellligt bij de gedachte aan de laag gezonkene, die de laatste letters van hem ontving. De pen beeft hem in de hand... maar toch hij schrijft... slechts weinige woorden... het blad wordt tot een brief gevouwen... met een ouwel verzegeld... weder schrijft hij een kort adres, en... ruim een kwartier later ligt WILLEM als straks op zijne legerstede, maar, weet zelf niet hoe het hem gelukte,

haar in dien ellendigen toestand weder te bereiken.

Half elf bromt de torenklok. Met een zenuwachtigen schok grijpt VAN HALE de tafelschel, die vrouw GEERTJE op het nachttafeltje bezijden het bed plaatste, en schelt krachtig, één — twee — drie malen.

't Duurt niet lang of de dienstmeid steekt haar hoofd binnen de kamer, en vraagt met een onthutst gelaat; of Mijnheer iets noodig heeft?

— JANE!... dit briefje — zegt de zwakke — ziet gij, ik wil het terstond bezorgd hebben...

De meid treedt binnen, en met zekeren schroom nader komende, neemt zij het briefje, belooft het *terstond* te zullen bezorgen, en verzekert dat ze zeer goed weet waar het wezen moet, digt in de buurt, circa tien deuren ver, op het groote bovenhuis.

Moge er onder de jonge vrouwelijke dienstboden — haar getal in aanmerking nemende — maar weinige zijn, die zedig, trouw en eerlijk kunnen genoemd worden, — hoewel de beide laatste hoedanigheden schier in alle, getuigschriften, bedriegelijk, vermeld staan; — zeer zeker behoort het onder de groote zeldzaamheden eene dienstmeid te bezitten, die — vlug boodschappen doet; doch, eere wie eere toekomt, JANE was niet alleen zedig, trouw en eerlijk, maar zij was er tevens eene, die de laatste onschatbare deugd steeds met naauwgezetheid betrachtte, en 't scheen den wachtenden lijder — wachten valt altijd lang — slechts een verloop

van weinige seconden te zijn geweest, waarin het dienstje den haar opgedragen last volbragt, zoodat zij haar goedkeurend en vriendelijk toeknikte, toen zij de boodschap bragt; dat Mijnheer oogenblikkelijk verschijnen zou.

't Was een lang heer, die werkelijk na verloop van eenige minuten den trap opkwam, en aan VAN HALE's kamerdeur tikte.

— Binnen! — klonk het zacht, en binnen ging de heer, en na eenige voor ons onverstaanbare woorden van den lijder, waarvan het laatste: sluiten, vangewest zijn, wordt de kamerdeur van binnen in het slot gedraaid, en hooren wij... niets.

Kort, slechts had het onderhoud geduurd, toen de lange heer weder naar buiten trad en de woning verliet.

(*Wordt vervolgd.*)

Het stoomschip **KONINGIN DER NEDERLANDEN**, vertrekt op den 11den dezer, naar **Singapore via Muntok** en **Riouw.**

Adres

(2284) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 8 *Augustus* 1857.

Naar Samarang, Soerabaya, Makassar, Timor en de Molukkos, zal het stoomschip **AMBON** op den 10den dezer vertrekken, terwijl het vertrek van het stoomschip **SOERABAIJA** naar Pontianak en Singkawang, is bepaald op den 9den dezer.

Informatien te bekomen bij

(2350) W. CORES DE VRIES.

6 *Augustus* 1857.

Het Stoomschip Langan Lamongan,

vertrekt den 14den aanstaande van hier **regtstreeks** naar Samarang.

Nadere informatiën bij

(2341) LEVERT & CO.

Vracht naar Macasser

per Nederlandsch Indische brik **JEANNETTE MARIA**, kapitein **S. van Hulstijn.**

Bij

(2353) T. CRONE, VAN DER BEEK & Co.

Naar Nederland

wordt passage aangeboden, met het uitmuntend ingerigt campagne schip **HERMAN**, Kapt. **M. van Velthoven**, van hier vertrekkende in het begin van September e. k. Een bekwaam Doktor bevindt zich aan boord.

Nadere inlichtingen te bekomen bij den gezagvoerder te Samarang of bij

de agenten

(2328) DüMMLER & Co.

Voor Passage naar Nederland

biedt zich de uitmuntendste gelegenheid aan, met het welbekende extra snelzeilend schip **RESIDENT VAN SON**, Kapt. **C. Kramers.** Deze bodem ten volle uitgerust voor den overvoer van passagiers en allerkeurigst ingerigt, zal waarschijnlijk medio September van hier vertrekken.

Voor informatien gelieve men zich te wenden tot den Gezagvoerder te Samarang, en hier bij

(2319) B. KOPERSMIT & Co.

Met het Ned. schip **JAN PIETERSZOON KOEN**, Kapt. **J Verloop**, wordt passage naar Nederland aangeboden. Deze bodem is bijzonder ingerigt voor den overvoer van kleine familien.

Informatien zijn te bekomen bij den Gezagvoerder, te Samarang en hier bij

(2318) B. KOPERSMIT & Co.

Naar Nederland

wordt passage aangeboden met het Nederl. schip **LOUISA, KROONPRINSES VAN ZWEDEN**, Kapt. **J. van der Linden**, hebbende uitmuntende inrigtingen tot den overvoer van passagiers. Het vertrek dezer bodem zal direct van hier plaats vinden in het midden der volgende maand.

Nadere informatiën zijn te bekomen te Sourabaya bij den Gezagvoerder en de heeren *Fraser, Eaton & Co.* en hier bij de *Agenten*

(2317) B. KOPERSMIT & Co.

Voor Passagiers naar Nederland,

om van hier te vertrekken tegen den 10den of 12den Augustus, wordt gelegenheid aangeboden per het daarvoor bijzonder goed uitgeruste Nederl. schip **BELLATRIX**, kapt. **A. P. Sandberg**, hebbende zeer ruime inrigtingen en eenen geëxamineerden doctor aan boord.

Adres bij

de Agenten,

(2280) J. CEZARD & Co.

BATAVIA.

Het is ons hoogst aangenaam te kunnen vermelden, dat reeds op den eersten zitdag van de hier onlangs opgerigte spaarbank door de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen in Oost Indië, is ingebragt eene som van *f* 3231 door 33 personen.

De aanvankelijke verwachting nopens de welslaging is dus niet te leur gesteld, en hartelijk hopen wij, dat het doel der oprigters ook in den vervolge zal bereikt worden en deze waarlijk heilzame inrigting ten nutte en voordeele van het publiek, waarvoor ze bestemd is, moge gedijen.

Men verneemt, dat vooral bezitters van kleine kapitalen en spaarpenningen van deze inrigting hebben gebruik gemaakt en alzoo het middel gevonden, om aan hunne gelden eene veilige bewaarplaats en tevens eene matige rente te verschaffen.

— Men meldt ons van Buitenzorg, den 6 Augustus jl.:

In 1851 of 1852, moet zekere hadji Wahija opstand hebben gemaakt te Medang Batoe in het Bantamsche, waaraan, onder anderen, deel genomen zouden hebben, zijne twee zonen, met namen Moessa en Sarpan.

Sedert eenigen tijd liep alhier het gerucht, dat de beide laatsten zich in den omtrek dezer plaats ophielden, doch niemand wist met zekerheid hun schuilhoek aan te wijzen, tot dat op Zondag, den 2 dezer, de Tjoetak van Tjihideng, land Tjampea in deze afdeeling, vrij waarschijnlijke berigten ontving omtrent hun aanwezen in die kampong, ten huize van zekeren hadji Aboe.

In den avond van dien dag, begaf genoemde Tjoetak, Radhen Danoe Redja zich, met den mandoor der kampong en eenige pentjalangs, naar de woning van hadji Aboe, dien hij zelf aantrof en die hem te kennen gaf, dat Moessa en Sarpan zich in een kamertje dier woning hadden ter ruste begeven.

Radhen Danoe Redja riep hun 3 à 4 malen toe, om buiten te komen, doch kreeg geen antwoord. Daarop trad hij met den mandoor baba Nassioen en den pentjalang baba Raidan, de woning binnen. De daar heerschende duisternis belette, iets te onderscheiden. Achter in de woning vond men echter een plita, die Danoe Redja opnam en waarmede hij naar het kamertje (pangkeng) ging, toen eensklaps de beide vervolgden daaruit traden, en hem de plita uit de hand sloegen, zoodat alles weder in het duister gehuld was. Bijna op hetzelfde oogenblik kreeg Radhen Danoe Redja een krissteek in de linkerzijde, zóó hevig, dat de kris in de lendenen weder uit kwam. Daarop ontstond er eene worsteling, waarbij de mandoor een houw met een gollok in den arm en de pentjalang baba Raidan één aan het hoofd en talrijke andere wonden ontving. De buiten wachtende pentjalangs kwamen, op het gerucht af, binnen, doch de duisternis stelde Moessa en Sarpan in de gelegenheid, te vlugten. De vervolgers zetten hen na, met den gewonden Radhen Danoe Redja aan het hoofd, terwijl de mandoor en de pentjalang, in hun bloed badende, bleven liggen.

De vlugtelingen waren ieder met een kris en een gollok gewapend en liepen hand aan hand, circa 100 pieklengten van de meermelde woning, naar eene drooge sloot of greb. Het bestaan dier greb schijnt hun onbekend geweest te zijn, althans Moessa viel daarin en werd aanstonds door eenige pentjalangs nagesprongen, die hem toevoegden zich over te geven. Hij verweerde zich dapper, in de eene hand een kris en in de andere een gollok houdende, en hij zou baba Amsia getroffen hebben, zoo deze hem niet op het zelfde oogenblik een doodelijken lanssteek in de borstholte had toegebragt.

Intusschen was het Sarpan gelukt te ontkomen en nog is zijne schuilplaats niet bekend, maar wij twijfelen niet, of het zal der politie gelukken, die te ontdekken.

De pentjalang baba Raidan is den volgenden dag, aan de bekomen wonden, in het hospitaal alhier, overleden. De wond van den mandoer is niet gevaarlijk en op de herstelling van Radhen Danoe Redja, een neef van den Hoofddjaksa alhier, koestert men gegronde hoop.

Hadji Aboe en een Bantammer bevinden zich voorloopig in hechtenis. Wij hopen spoedig in de gelegenheid te zijn, nader berigten omtrent deze zaak mede te deelen.

Wester Afdeeling van Borneo. De houding en handelwijze van den pangeran Padoeka, in het laatst van 1855 tot rijksbestierder van Sanggouw verheven, was in den laatsten tijd van eenen zeer dubbelzinnigen aard.

Deze pangeran had zich sedert jaren te Balei Karangan, aan de grens van Serawak gelegen, opgehouden, een onbepaald gezag over de aldaar gevestigde Chinezen gevoerd, levendigen smokkelhandel gedreven, en zich nagenoeg geheel onafhankelijk gemaakt van den panembahen van Sanggouw,

Zijne verheffing tot rijksbestierder bragt mede, dat hij ook zijne woonplaats te Sanggouw moest houden. Evenwel hield hij, niettegenstaande deswege gegeven vermaningen van wege het bestuur, zich meestal te Balei Karangan op, zocht zich, zoo veel mogelijk, aan het wettig bestuur te onttrekken, en ging zelfs zoo ver, dat hij aan gevlugte Chinezen van Loemar, tijdens den opstand aldaar, waarover handelt ons nummer van 30 Julij 1856, in Balei Karangan woonplaats verleende. — Deze Chinezen werden echter later door hem aan het bestuur overgeleverd.

Naar aanleiding van dit een en ander, besloot het bestuur in deze afdeeling eene kleine militaire expeditie naar Balei Karangan te zenden, om genoemden pangeran daardoor, vermits herhaalde vermaningen niets uitwerkten, tot zijnen pligt terug te brengen.

Alvorens dit echter tot uitvoering kwam, is de pangeran Padoeka uit eigen beweging te Pontianak afgekomen en, na van het bestuur vergiffenis te hebben verzocht en verkregen, in onderwerping gekomen.

De resident zal zich alsnu naar Sanggouw begeven om, met de vorsten des lands, voor de regeling van het bestuur van dat rijk het noodige te verrigten.

(*Jav. Cour.*)

Soerabaya, 1 Augustus. Men schrijft ons van Grissee, dd. 28 Julij: Heden namiddag, ongeveer ten $5\frac{1}{2}$ ure, had alhier, voor den dalem van den regent, een droevig ongeluk plaats. Onze geachte assistent-resident, de heer van der Poel, benoemd resident van Kediri, nam heden afscheid van deze plaats en werd bij zijn vertrek met een salut uit twee veldstukken begroet. Bij de vijfde lading had men echter verzuimd, een der stukken behoorlijk uit te wisschen en het zundgat te sluiten, zoodat de patroon, nog slechts ter halverwege in het stuk, ontbrandde en de laadstok werd weggeschoten, waardoor den javaan Wongso, behoorende in de dessa Poetat nabij Grissee, de regterhand en een gedeelte van den voorarm verbrijzeld werden. Men heeft hem onmiddelijk de noodige geneeskundige hulp toegediend, doch waarschijnlijk zal de voorarm moeten geamputeerd worden. De laadstok is, zonder verdere ongelukken te veroorzaken, op een afstand van circa 300 passen teruggevonden.

(*Soer. N. & Adv. bl.*)

Aankomst der Mail.

In den avond van den 5den dezer, arriveerde het Stoomschip *Soerabaya* kapt. *A. Guyot*, van Singapore met de halfmaandelijksche-Mail alhier ter reede. De tijdingen uit Europa loopen tot 26 Junij, waarvan wij de belangrijkste hierondervolgende mede deelen.

Algemeen Overzigt.

Het staatkundig nieuws kan ook ditmaal kort zamengevat worden.

De kwestie van Neuchatel is nu door de uitwisseling der ratificatie van het tractaat definitief geregeld. Zoodra men te Bern daarvan de officieele tijding had ontvangen, heeft de bondsraad eene algemeene amnestie laten afkondigen voor alle personen, die in de gebeurtenissen van September gewikkeld waren. Van wege de uitvoerende magt zijn de bemiddelende mogendheden voor hare welwillende medewerking bedankt, terwijl de president van de bondsvergadering bovendien een brief aan keizer Napoleon geschreven heeft, om dezen dank te zeggen voor de belangstelling, welke hij gedurende den geheelen loop der onderhandelingen in Zwitserland aan den dag gelegd heeft.

Daarentegen is de Deensch Duitsche kwestie nog verre van in orde. Zoo als men weet, heeft Denemarken op de bedreiging, dat de Duitsche bondsvergadering zich met deze zaak zou gaan bemoeijen, eenige concessien aangeboden, waarover Oostenrijk en Pruissen hunne tevredenheid hebben betuigd, met bijvoeging echter van den wensch, dat de Deensche regering verder gaan en de aan Holstein gedane toezegging, ook op Lauenburg van toepassing zou maken. Deze eisch moet de Deensche regering verworpen hebben. Het is zeer te vreezen, dat deze aangelegenheid een ernstigen nasleep hebben zal.

In eene den 9den dezer gehouden zitting van de Parijsche conferentie, is het tractaat geteekend, regelende de nieuwe grensscheiding in Bessarabie, alsmede den toestand van het Slangeneiland en van de Donau Delta.

Voor het eerst sedert een aantal jaren geeft de oppositie in Frankrijk teekenen van leven en wel bij gelegenheid van de verkiezingen voor de wetgevende vergadering. Zoo als men weet worden tegenwoordig de regerings candidaten aan de kiezers aanbevolen en moeten alle prefecten eenparig hunnen invloed daartoe dienstbaar maken. Tot dusverre werd het gouvernement in deze wijze van de verkiezingen te leiden, weinig of niet bemoeijelijkt; ditmaal is dit echter wel het geval. Niet alleen te Parijs, maar ook in de departementen worden tegenover de candidaten der regering andere personen gesteld, waaronder zoodanige, die wegens hunne ultra-demokratische rigting bekend zijn. Ongelukkig voor de oppositie-partij, kunnen de leden het onderling niet eens worden; het gevolg is dat te Parijs en in de departementen verschillende personen als candidaten der oppositie optreden en elkander bestrijden, waardoor voor elk hunner de kans minder wordt. Dat de regering deze beweging niet gering acht, blijkt daaruit, dat reeds twee proclamatien het licht zien, eene van den prefect van het departement der Seine en eene van den minister van binnenlandsche zaken, beide strekkende om de denkwijze der regering op dit punt te doen kennen en tegen het kiezen van de candidaten der oppositie te waarschuwen. Dat deze partij ten slotte eene nederlaag zal lijden, wordt bij de verdeeldheid, die onder haar heerscht, niet betwijfeld.

Niets bijzonders uit Engeland.

De gebeurtenissen in Belgie, welke wij later meer uitvoerig mededeelen, kunnen door de sluiting van de zitting der wetgevende vergadering, nadat de zittingen voorloopig verdaagd waren, als geëindigd beschouwd worden. Overtuigd, dat bij de heerschende gisting in de gemoederen, eene voortzetting der parlementaire debatten, niet zonder gevaar zou zijn, had het ministerie bij de kroon het voorstel gedaan, de zitting voor goed te sluiten, waardoor de verdere discussien over de wet op de openbare weldadigheid van zelf afgesneden zouden zijn, terwijl het te gelijk voorstelde, in de volgende zitting tot eene verdaging der wet, over te gaan. — Het ministerie verklaart in haar rapport aan den koning, dat het, bij de aanbieding van meergenoemde wet, alleen door overtuiging en pligtbesef geleid was, doch dat eene verstandige regering acht moest geven op de openbare meening. In den brief des konings aan den minister van binnenl. zaken, welken wij later, te gelijk met het rapport van het cabinet aan de kroon mededeelen, drukt koning Leopold zich over de openbare meening en den pligt eener meerderheid in de kamer, weder met die voorzigtigheid en met dat beleid uit, waardoor deze regent zich steeds onderscheiden heeft, Om dit regt te beseffen moet men wel overwegen, dat de positie der kroon in Belgie alles behalve gemakkelijk is, daar bij den pligt om zekere invloeden van buiten met vastheid en gematigdheid tevens het hoofd te bieden, nog komt, dat de koning, als Protestant tegenover een geheel Katholiek land en eene groote ultramontaansche partij staat; eene positie, nog moeijelijker geworden, sedert de clericale partij, bij de laatste verkiezingen, eene beslissende meerderheid in de kamer verkregen had en — zoo als de koning zelf verklaart de meerderheid van de kamer, der kroon tot rigtsnoer dient en dienen moet. Algemeen is dan ook de goedkeuring, die aan deze handelwijze des konings in de onafhankelijke dagbladen te beurt gevallen is.

De keizer en keizerin van Rusland komen desen zomer in Duitschland. Uit Berlijn meldt men dat de czaar den 28sten te Kiel zal aankomen. Het officieele Wurtembergsche dagblad heeft het gerucht, dat de komst des czaars met een vorsten congres in verband zou staan, tegengesproken. Men meent echter dat de bijeenkomst van keizer Alexander en keizer Napoleon er niettemin om zal plaats hebben, doch dat er alleen sprake zal wezen van eene eenvoudige bijeenkomst en niet van een eigelijk congres.

De tijdingen uit Italie deelen verschillende bijzonderheden mede nopens de reis des pausen in den Kerkelijken Staat. Volgens de *Univers* is Z. H. overal op zijn togt met geestdrift ontvangen. Te Bologne, waar Z. H. zich op het oogenblik bevindt, is hem daar de

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Zaturdag 8 Augustus 1857, No. 63.

aanzienlijkste ingezetenen een adres overhandigd, waarin in krachtige en vrijmoedige taal de grieven en jammeren des lands opgesomd worden; een stap, die in den tegenwoordigen toestand des lands gunstig mag worden genoemd en een bewijs schijnt te zijn, dat de geest van orde en wettigheid in Italie veld wint. Uit Turin meldt men, dat het ministerie de kamer van afgevaardigde denkelijk eerstdaags zal ontbinden. Het mandaat der leden is wel is waar eerst over een jaar afgeloopen en hare meerderheid is gunstig voor het cabinet gestemd, doch zij is onderling verdeeld, als het geen cabinetskwestie geldt en die verdeeldheid wordt als eene belemmering van den gang des bestuurs beschouwd. Dezer dagen is de ridder Boncompagni naar Bologna gezonden, om den paus namens den koning van Sardinie te complimenteren. Die zending heeft in de kamer tot eene interpellatie aanleiding gegeven. De heer Brofferio heeft namelijk deze zending bij den paus, als eene vernedering voor Piemont voorgesteld en gevraagd, of zij niet het voorspel was tot een concordaat ten nadeele van de vrijheid der drukpers en van staatkundige vrijheden, alsmede of men daarin niet eene poging van toenadering tot Weenen moest zien. De heer de Cavour antwoordde daarop hoofdzakelijk, dat de regering het betamelijk had geacht den paus te laten begroeten, die toch door de overgroote meerderheid der burgers, als het hoofd van de Roomsch Katholieke kerk beschouwd wordt, maar dat de staatkunde aan de zending van den ridder Boncompagni ten eenenmale vreemd was. De zaak heeft geene verdere gevolgen gehad.

Uit Madrid wordt gemeld, dat de groote wereld wegens ingevallen hitte, reeds in het begin van deze maand de hoofdstad begon te verlaten en dat de koningin, die, zoo men zegt, zwanger is, de maanden Julij, Augustus en September op het koninklijk slot San Ildefonso, eenige uren ten noorden van Madrid, zal gaan doorbrengen. In den senaat hebben de discussien over het ontwerp tot wijziging van de constitutie een aanvang genomen, doch leverden niets van overwegend belang op. Men dacht te Madrid, dat de wet op de drukpers nog in deze zitting van de Cortes in behandeling zou komen; anderen denken echter, dat de Cortes weldra voor eenigen tijd zullen worden geprorogeerd. Het geschil met Mexico is nog verre van vereffend. De hertog de Rivas is tot gezant te Parijs benoemd.

Volgens de jongste berigten uit Lissabon, heeft de voorzitter van den ministerraad aan de Portugesche Cortes medegedeeld, dat de koning voornemens is, om binnen kort eene huwelijksverbintenis aan te gaan; hij noemde de aanstaande koningin niet, maar zeide alleen dat zij Portugal waardig zou zijn. De beide kamers hebben daarop eene commissie benoemd, om Zijne Majesteit geluk te wenschen en om te overwegen, welke finantiele beschikkingen zouden moeten gemaakt worden, ten behoeve der koningin, voor het geval dat zij weduwe mogt worden.

Te Lissabon meende men, dat eene princes uit het koninklijke geslacht van Beijeren door den koning tot echtgenoot gekozen was.

Te Constantinopel heeft eindelijk de conferentie plaats gehad, waarover sedert eenigen tijd veel gesproken werd en waarop de klagten van den Franschen gezant over de willekeurige handelwijs van de Moldavische regering, ten aanzien van de verkiezingen, overwogen zouden worden. Daarin is, dank zij de vaste houding van den heer de Thouvenel, bepaald, dat de tot de bijeenroeping der Divans uitgevaardigde firman in de Vorstendommen moest toegepast worden naar de uitlegging, welke vroeger door de leden der Europesche commissie, alsmede door de Porte en door de gezanten der respective mogendheden is aangenomen. Dientengevolge heeft de Porte, volgens een berigt uit Constantinopel van 4 dezer, aan hare stedehouders in Moldavie en Wallachije nieuwe instructien, betrekkelijk de verkiezingen gezonden. Daarin wordt hun, overeenkomstig hetgeen in de onlangs gehouden conferentie van Turksche bewindslieden en buitenlandsche gezanten besloten was, nadrukkelijk voorgeschreven, de bepalingen van het grootheerlijke bevelschrift tot zamenroeping der divans met strikte onpartijdigheid en onder het toezigt der Europesche commissie toe te passen. Velen meenden dat deze instructie voor den kaïmakan van Wallachye onnoodig was en door dien van Moldavie in den wind geslagen zou worden.

Berigten uit Bucharest van 4 Junij jl. melden, dat de Europesche commissie voor de nieuwe regeling van het bestuur der Donau-Vorstendommen, eindelijk hare gezamenlijke werkzaamheden aangevangen heeft. Het voorzitterschap was voor de eerste maand aan den Turkschen commissaris opgedragen, maar zou vervolgens door de anderen beurtelings worden waargenomen.

Men zegt dat de Porte besloten heeft, het tegenwoordige belastingstelsel geheel te doen vervangen door een ander. Dit mag als hoogst belangrijk beschouwd worden, omdat het tegenwoordige stelsel bepaaldelijk de ontwikkeling van de beschaving en de algemeene welvaart in Turkije belemmert. Vooral zoude in het geheele rijk een belastings kadaster tot stand gebragt worden en de Turksche regering zoude zich tot Engeland gewend hebben, om een aantal ingenieurs te ontvangen tot het ondernemen der hiertoe strekkende voorloopige werkzaamheden. Te Smirna en in den omtrek hebben deze werkzaamheden reeds een aanvang genomen. Op de grondslagen van het belastingskadaster zal dus het stelsel, hetwelk tot dusver in zwang was, geheel gewijzigd worden. De belastingen zullen niet meer volgens provincien, districten en gemeenten, maar eenig en alleen naar het persoonlijk vermogen, bepaald worden. Ook zal het tegenwoordige gebruikelijke pachtstelsel voor de belastingen op de bedrijven afgeschaft en deze regtstreeks aan de regerings organen en niet meer in den vorm van tienden van de veldvruchten in natura, maar in klinkende munt voldaan worden.

De pretendent van Montenegro, die als uitgewekene in Turkije woonde, is vermoord.

Tijdingen uit Teheran melden, dat aldaar de Russische prins Bariatinsky is aangekomen, met een gevolg van 17 officieren en geescorteerd door 60 kozakken.

De Shah heeft een kolonel naar Bagdad gezonden, om Engelands vertegenwoordiger, den heer Murray, uit naam van den Shah terug te roepen.

De vorst van Herat, die krijgsgevangen was, is te Teheran onthoofd.

Laatste Berigten.

Naar men verneemt zal H. M. de koningin-moeder zich den 3 Julij aanst. naar HD. kasteel te Soestdijk begeven.

— De commissie tot het afnemen der eind-examina voor O.-Ind. ambtenaren te Delft bestaat dit jaar uit de heeren dr. G. Simons, mr. J. F. W. van Nes, professor H. C. Millies, M. A. J. Gaillard, mr. J. A. A. Leemans F. H. J. Netscher (geen dezer heeren was lid dier commissie in het vorige jaar), prof. Roorda, prof. Donnadien dr. van Wieringhen Borski, dr. Pijnappel en mr. S. Keyzer. De examina zullen aanvangen den 24sten dezer maand; geëxamineerd zullen worden 18 jonge lieden voor Oost-Ind. ambtenaren 1ste kl. en 21 voor Oost-Ind. ambtenaren 2de klasse.

De commissie tot het afnemen van het eind-examen der civiele ingenieurs bestaat uit de heeren Simons, J. H. Ferrant, F. W. Conrad, B. J. Fijnje van Salverda, A. Greve, mr. J. Ortt van Schonauwen, W. H. Rose, A. C. Pierson, P. van Vlissingen, prof. Lobatto, D. J. Storm Buysing, Overduyn, J. E. Terwinkel en L. Cohen Stuart. De examina zullen aanvangen 1 Julij; het getal der te examineren personen bedraagt 8.

— De doorgraving van het kanaal van 's Hage naar Scheveningen wordt thans, nadat alle processen ter zake der onteigening van de benoodige gronden zijn afgeloopen, met kracht voortgezet, zoo dat reeds in het volgende jaar het kanaal tot Scheveningen zal zijn genaderd. Van gewoonlijk goed onderrigte zijde wordt beweerd, dat het voornemen schijnt te bestaan, bij de opening van het volgende badsaizoen, eene barge van de Koninginnegracht te doen afvaren, waarmede men, tegen een zeer billijk tarief, in twintig minuten tijds, zou worden overgevoerd van 's Gravenhage naar Scheveningen.

— Den 31sten Junij had, op de begraafplaats Eik en Duinen, nabij 's Gravenhage, op plegtige wijze de ter aarde bestelling plaats van wijlen mr. P. N. Arntzenius, in leven advocaat-generaal bij den Hoogen Raad. Drie zonen en de broeders, benevens de verschillende vrienden van den overledene, volgden de lijkbaar, terwijl zich op het kerkhof velen bevonden, die de laatste eer aan den afgestorvene bewezen. Nadat het lijk in den grafkelder was geplaatst, werden door een der broeders van den overledene eenige hartroerende woorden op het graf gesproken, die op allen aanwezigen eenen diepen indruk maakten.

— Z. M. heeft op pensioen gesteld den met verlof hier te lande aanwezigen kolonel der inf. van het leger in Ned. Indie, inspecteur der schutterijen, djajang-secars en pradjoerits B. F. J. H. le Bron de Vexela. Z. M. heeft HD. adjudant in buitengewone dienst, den kolonel der inf. bij het leger in Ned. Indie, C. A. de Brauw, waarnemend gouverneur van Celebes en onderhoorigheden, verleend den rang van generaal majoor titulair, buiten bezwaar van den lande.

Voor zoo verre bekend, zijn de verkiezingen in Frankrijk meest allen uitgevallen ten gunste der regering. Onderstaande opgaaf van den uitslag te Parijs, kan dienen om een algemeen denkbeeld van den geest der stemming aldaar te geven:

1ste kiesdistrict: Aantal stemmen 16586, gekozen de heer Guyard Delalain met 10,070; de heeren Laboulaye en Reynaud hebben respectivelijk 4676 en 1682 stemmen bekomen:

2de kiesdistrict: Aantal stemmen 19,830, gekozen de heer Devinck met 10,472 stemmen; de heer Bethmont heeft 9070 stemmen bekomen.

3de kiesdistrict: Aantal stemmen 21,136. Op den heer Cavaignac hebben zich 10,345 en op den heer Germain 10,108 stemmen vereenigd. Daar dus geen der candidaten de volstrekte meerderheid heeft erlangd, zal eene herstemming plaats hebben.

4de kiesdistrict: Aantal stemmen 19,872. De heer Varin heeft 9633, de heer Emile Olivier 6741 en de heer Garnier Pagès 2749 stemmen bekomen. Er zal eene herstemming moeten plaats hebben.

5de kiesdistrict: Aantal stemmen 20,740. Gekozen de heer Carnot met 12,034 stemmen; de heer Monin Japy heeft 8426 stemmen bekomen.

6de kiesdistrict: Aantal stemmen 23,812. Gekozen de heer Goudchaux met 13,042 stemmen. Op den heer Perret zijn 10,464 stemmen uitgebragt.

7de kiesdistrict: Aantal stemmen 21,618. Op de heeren Lanquetin zijn 10,609, Darimon 6326 en Jules Bastide 3647 stemmen uitgebragt. Er zal eene herstemming plaats hebben.

8ste kiesdistrict: Aantal stemmen 25,619. Gekozen de heer Fouché Lepelletier met 13,082 stemmen; de heeren Vavin en Jules Simon hebben respectivelijk 9033 en 2268 stemmen op zich vereenigd.

9de kiesdistrict: Aantal stemmen 20,226, gekozen de heer Koenigswater met 11,507 stemmen. De heer Ferdinand de Lasteyrie heeft 6966 stemmen bekomen.

10de kiesdistrict: Aantal stemmen 23,460. Gekozen de heer Véron met 15,416 stemmen. Voor den heer Eugène Pelletan hebben zich 7940 stemmen verklaard.

— Tijdingen uit de departementen melden, dat bijna 200 verkiezingen reeds bekend zijn, bij welke alle de regeringscandidaten gezegevierd hebben, met uitzondering van den heer Henon, die in het departement te Rhone, en van den heer Curé, die te Bordeaux is gekozen. Te Nimes is de hertog d'Uzés, tegenover den heer Tascher de la Pagerie, die de regeringscandidaat is, niet herkozen.

— Ten einde het stemregt te beter te organiseren, is e regering, naar men zegt, op het denkbeeld gekomen, om na den afloop der tegenwoordige verkiezingen, bij senaatsbesluit te bevelen, dat voortaan iedere candidaat verklaren moet of hij den gevorderden eed wil afleggen.

NEDERLAND.

Politiek Overzigt.

De memorie van beantwoording van het voorloopig verslag, betrekkelijk het ontwerp op het onderwijs, is ingekomen. De vierde alinea van artikel 21 omtrent het subsidieeren van het bijzonder onderwijs, is onveranderd gebleven. Dat dit bij de kamer verworpen zal worden, lijdt geen twijfel, daar blijkens het voorloopig verslag slechts drie leden er vóór stemden. Het ministerie schijnt blijkbaar zich aan die verwerping te wagen, daar het anders het artikel wel zoude gewijzigd hebben. Wat zal er echter geschieden, als die vierde alinea uit het ontwerp geligt zal zijn? Zal het ministerie dan aan het bestuur blijven? Het is moeijelijk sedert 1853 iets omtrent onzen politieken toestand te voorspellen. Vreemd is het echter, dat de heer *Groen van Prinsterer* volhoudt, dat het wetsontwerp, al mogt het door de kamers worden aangenomen, toch niet tot stand zal komen.

Het wetsontwerp op den in- en uitvoer van visch, waarvan het beginsel in de tweede kamer geheel is veranderd, is door de eerste kamer verworpen.

De tweede kamer komt den 23sten dezer weder bijeen.

Rotterdam, 23 Junij. In den nacht van 12 op 13 Junij, heeft zich eene zoo sterke nachtvorst doen gevoelen, dat in Noord-Braband geheele akkers, met jonge gewassen bevroren waren, zoodat men deze omploegen en op nieuw bezaaijen moest; in een gedeelte van Gelderland was dit mede het geval. Sedert dien tijd is de weersgesteldheid zeer warm en klimt de thermometer dagelijksch tot 80°. F., en daarboven. De berigten omtrent den aanstaanden oogst luiden bij voortduring gunstig. Men schrijft deswege uit den Haarlemmermeir, dd. 16 Junij het volgende:

»De langdurige droogte in Maart en April heeft zeer gunstig op den vroegen veldarbeid gewerkt, zoodat de werkzaamheden al zeer spoedig waren afgeloopen. Eerst den tweeden Pinksterdag is eenige regen van belang gevallen, waardoor de te veld staande vruchten sterk zijn bijgekomen; doch de oogst schijnt over het algemeen ongunstig te zullen uitvallen. De rogge staat dun en schraal. Het koolzaad is over het algemeen zeer middelmagtig opgekomen; op onderscheidene plaatsen zijn vele akkers geheel mislukt. De tarwe staat beter dan de rogge, doch overvloed is niet te wachten. Haver en gerst komen over het algemeen vrij goed voor; zij beloven eene goede opbrengst. De aardappelen staan zeer goed. De klavervelden zijn goed bezet. Erwten en boonen zullen waarschijnlijk goed gelukken. Langs de ringsloot zijn de hooiakkers nog al wel met gras bezet. Onderscheidene weiden zijn er, die zeer schraal en dor staan. De waterstand is zeer laag, zoodat de machines stilstaan. De Leegwater wordt gerepareerd. Met het bouwen van kerk en pastorij, ten dienste der Hervormden, bij het dorp aan 't Kruis, is men druk bezig.

De prijzen der levensmiddelen hebben geen merkbare verandering ondergaan.

— Door het departement van finantien is het volgende overzigt medegedeeld van de opbrengst der middelen over de maand Mei en over de vijf eerste maanden van 1857, in vergelijking met die over dezelfde tijdvakken van het vorige jaar;

Dir. bel.: Mei 1857 *f* 848,489,02; 1856 *f* 1,089,507,63½; In- en uitgaande regten en scheepvaartregten: 1857 *f* 391,860,47½; 1856 *f* 329,977,45; Accijnsen: 1857 *f* 1,494,001,28, 1856 *f* 1,392,815,04; Waarb. en belasting der gouden en zilveren werken: 1857 *f* 27,663,89½, 1856 *f* 26,061,57; Indir. belastingen: 1857 *f* 1,143,068,80; 1856 *f* 1,010,995,67; Posterijen: 1857 *f* 145,027, 1856 *f* 140,801,59; Staats-Loterij: 1857 *f* 189, 1856 *f* 128; Totaal-gen. 1857 *f* 4,050,305,47½, 1856 *f* 3,999,798,71½; en van de vijf eerste maanden: 1857 *f* 22,900,867,29; 1856 *f* 22,685,697,43½.

— Z. M. den koning is den 2den Junij van het Loo in de residentie gekomen, om den 13den de verjaardag van Z. K. H. prins Hendrik, den 17den dien van H. M. de koningin en ook het 25jarig herinneringsfeest van de verdediging der citadel van Antwerpen, tevens op dien tijd gehouden, te vieren. Ook Z. K. H. prins Hendrik is sedert uit Luxemburg in de residentie teruggekeerd. Den 20sten is Z. M. de koning weder naar het Loo geretourneerd.

Z. K. H. prins Frederik is, met HD. gemalin en dochter, den 20sten naar Wildbad vertrokken, waar zij eenigen tijd vertoeven en tevens de keizerin-weduwe van Rusland ontmoeten zullen.

Wij vernemen dat H. M. de koningin, met half Julij, eene reis door Engeland en Schotland zal ondernemen. Een van 's rijks oorlogsstoombooten zou H. M. naar Londen overbrengen. Tegen half Augustus echter zou H. M. weder op het Huis ten Bosch terugkeeren en dan in de residentie HD. bloedverwanten, den kroonprins en de prinses van Wurtemberg ontmoeten, die tegen dien tijd te Scheveningen de baden komen gebruiken.

— Naar men verneemt, heeft zich te Amsterdam eene commissie gevormd uit oud-militairen, in 1832 behoord hebbende tot de bezetting der citadel van Antwerpen, met het doel, om tegen den 23sten December a. s. hunne vroegere krijgsmakkers op te roepen, en alsdan feestelijk de dagen van vóór 25 jaren te herdenken.

— Het te Hellevoetsluis liggende stoomschip *Gedeh* wordt met den 1 Julij in dienst gesteld, onder bevel van den kapitein luitenant ter zee B. H. Staring, met bestemming naar Oost-Indië.

Het état-major bestaat, behalve uit den commandant, uit de luit. t/z. le kl., lsten officier H. P. Klerck, de luits. t/z. 2e kl. jonkh. W. F. van Spengler, J. E. Cornelissen en R. J. A. Bouricius, den officier van gezondheid 2e kl. J. Feucht, den officier van administratie 2e kl. R. A. W. Jacobse; in de bovenrol nog geplaatst de luit. t/z le kl. A. N. L. Koops.

— Dezer dagen is het volgende besluit des konings openbaar gemaakt;

Gelet op een verzoekschrift van F. H. van Vlissingen en negen anderen, gedagteekend Amsterdam den 15den April 1857, betreffende eene Europesche kolonisatie door landverhuizing in het groot van Europeanen in het algemeen en van Nederlanders in het bijzonder, en door overbrenging van behoeftigen en van misdadigers naar de bezittingen van den staat in den Indischen Archipel, met uitzondering van Java en Madura.

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Van staatswege in te stellen eene commissie, om kennis te nemen van het hierboven vermeld verzoekschrift en te onderzoeken, of en in hoe verre de regering zich zou kunnen en behooren te vereenigen met de daarin ontwikkelde denkbeelden en vervatte voorstellen.

Art. 2. Aan voornoemde commisstie op te dragen: *a*. Bij bevestigende beantwoording der vraag, in art. 1 vermeld, de maatregelen voor te stellen, welke van regeringswege zullen kunnen en behooren genomen te worden, om zoodanige kolonisatie, hetzij regtstreeks te bewerkstelligen, hetzij middelijk te bevorderen, *b*. Bij ontkennende beantwoording, desniettemin de middelen aan de hand te geven, welke kunnen leiden om de ontwikkeling der zedelijke en stoffelijke belangen dier bezittingen, in verband met die van het moederland, te bevorderen.

Art. 3. De commissie uit te noodigen en te magtigen, om de onderteekenaren van het hierboven vermeld verzoekschrift te hooren op de bezwaren of bedenkingen, welke in haren boezem tegen de denkbeelden en voorstellen, in dat verzoekschrift ontwikkeld en vervat, mogten voorkomen.

Art. 4. Te benoemen: *a*. tot voorzitter derzelve comm., onzen minister van staat, den heer J. J. Rochussen, voormalig gouv.-gen. van Nederlandsch Indië; *b*, tot leden, de heeren: A. L. Weddik, staatsraad in buitengewone dienst, voormalig gouverneur van Borneo; mr. A. E. baron Mackay, gecommitt. der regering bij de maatsch. van Weldadigheid en lid van de tweede kamer der staten-generaal; mr. B. W. A. E. baron Sloet tot Oldhuis, lid van de tweede kamer der staten-generaal; P. Jeekel, voormalig gouv. der Moluksche eilanden; F. C. Donders, hoogl. in de geneesk. wetenschap. te Utrecht; A. J. Andresen, Onzen adj. in buiteng. dienst, luit-kol. van het leger in Ned. Indië, voormalig milit. comm. en wd. resident van de Wester-afd. van Borneo; J. G. A. Gallois, voorm. res. der Zuid- en Ooster-afd. van Borneo en van Rembang; T. J. Willer, voorm. res. der Wester-afd. van Borneo en van Riouw; M. G. van Heel, suiker-contract. op Java, thans verblijf houdende te 's Hage.

Art. 5. De commissie uit te noodigen, om van den uitslag van haar onderzoek, zoodra mogelijk, verslag te doen.

Art. 6. De kosten wegens de vergoeding der reis- en verblijf- kosten worden berekend naar Ons besluit van 15 December 1849 (Stbl. No. 62) en komen ten laste der koloniale geldmiddelen.

— Van wege het ministerie van finantien is het volgende medegedeeld:

»Volgens eene kennisgeving van de Britsche post-administratie, zullen er, in de thans loopende maand Junij, geene brievenmalen, hetzij over Southampton, hetzij over Marseille, en verder over de landengte van Suez naar Australie worden verzonden. Daarentegen bestaat er gelegenheid tot verzending met een zeilschip, waarvan het vertrek uit de haven van Liverpool op den 17den dezer bepaald is. De brieven, welke voor deze maal bestemd zijn, behooren uiterlijk den 14den dezer uit Amsterdam, 's Gravenhage en Rotterdam, of uit andere plaatsen in dit rijk naar evenredigheid te vertrekken."

— Op den 18den Junij 1857 zijn te Kopenhagen uitgewisseld de acten van bekrachtiging op de verdragen nopens den afkoop van den Sondtol, respectivelijk den 14den Maart en den 17den April jl. tusschen Nederland en Denemarken gesloten, en dezerzijds bij de wet van den 12den Junij jl. (*Staatsblad* No. 45) goedgekeurd.

's Gravenhage, 24 Junij.

Plegtig en veelbeteekend waren de dagen van 16, 17 en 18 Junij: — de vijf-en-twintigste verjaring van de verdediging der citadel van Antwerpen, het geboortefeest van H. M. onze algemeen beminde Koningin, vereend gevierd met dat van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning, en de verjaardag van den slag bij Waterloo. — Is het wel te verwonderen, dat dergelijke grootsche herinneringen den algemeenen volksgeest opwekten?

Indrukwekkend was, vooral in de koningsstad, de herdenking des belegs van den Antwerpschen vijfhoek — dat onderpand voor regt, waar Hollands vlag, trots dwang en overmagt, het langst bleef wapperen. Altijd toch was slechts éene stem over het wapenfeit zelf, over de hulde, die de verdedigers, met Chassé aan de spitse, verdienden. En kon het wel anders, indien men nagaat, dat niet alléén — gelijk reeds gezegd is — de overmagt groot, maar de verdediging door de staatkunde beperkt was, dat de Nederlandsche legerscharen niet de minste beweging in het voordeel van het geprangde kasteel mogten doen, terwijl de belegeraars van Belgie's zijde steeds steun erlangden? Krachtig drukte het de heer Withuys, dezer dagen, uit:

». . . . . Verwonderd
»Zag de aard op vesting en belegeraars — en vroeg:
»*Tien duizend negen maal om negen maal vijf honderd!?*
»*En toch was de overmagt voor 't doel niet sterk genoeg.*"

De vesting moest ontruimd. Het vijftal Mogendheden,
Een wereldsche almagt door Zijne éénheid — had beslist.
Maar tien paar dagen lang werd de overmagt bestreden,
En voet voor voet de grond aan 't ruw geweld betwist.
Voorbeeldloos was het vuur. Vier duizend moordgevaarten,
In 't etmaal, wierp Gerard op d' engen vijfhoek neêr:
Vernielend door heur vlam, vergruizend door heur zwaarten;
Maar twintig dagen toch ging hem de vest te keer.

De tegenweer was grootsch. Zij heeft een naam verworven,
Die Vaderland en Troon met eeuwige eer bestraalt:
Een loon [het schoonst voor hen, die strijdend zijn gestorven!]
. . . .

't Is vijf-en twintig jaar, sinds 't Koninklijk vertrouwen,
Der land- en zeemagt in en voor de citadel
De heldentaak beval: »*dat regtspand te behouên,*
»*Zoo lang het mogelijk ware, in 't ongelijkst spel!*"
't Is vijf-en-twintig jaar, sinds Neêrlands Volk en Koning,
En Frankrijks legerhoofd, en Frankrijks overmagt,
Chassé, en èlk in hèm, met schittrende eerbetooning,
't Getuigenis gaf: »*Gij hebt uw taak met roem volbragt.*"

Niet om oude veeten op te rakelen werd de herinnering aan dit merkwaardig beleg gevierd, waarvan de uitslag, schoon in ons nadeel, eigenlijk eene *zedelijke* overwinning was. De gepaste opwekking van den vaderlandschen geest, het levendig doen blijven van luisterrijke feiten in 's lands geschiedrollen, zijn wel geschikt om den band te versterken, die landgenooten aan elkander moet verbinden; om de overtuiging te vestigen, dat gelukkig, nog steeds *gemeenschappelijk* gevaar, hier te lande, alle verschil van begrippen doet wijken, om daaraan door *gemeenschappelijke* kracht het hoofd te bieden.

Één in taak, in strijd, in roem, in smarte waren onze dapperen, hetzij twee honderd ijzeren monden bulderden of kruidontbarsting, brand en diergelijke, het vooruitzigt op levensbehoud benamen. Één in zin trotseerden zij elk gevaar en trokken zelfs, toen het vuur zweeg, naar krijgsgevangenschap. Nog zijn zij één van ziel en geest, schoon sinds door roeping en pligt van elkander gescheiden en verstrooid. Dat getuigde het schoon herinneringsfeest, thans in 's vorsten zetelstad gevierd, waar de roemvolle heldenstoet was vereenigd en het vaderlandsch heezee als welkomstgroet den dapperen tegenklonk, en waar hun uit voller hart werd toegeroepen:

De groenende laurieren
  Met dankbre en milde hand,
Geplukt om u te sieren,
  Uit naam van 't vaderland.
Wij strengelen ze u heden,
  Nog eenmaal om het hoofd
Bij 't ruisschen der gebeden:
  Gods hulpe zij geloofd!

Het dankt het ook uw heldenkracht,
  Het dankt het u, die uit dat puin (*)
Een eerzuil, sterker dan arduin
  Zich wrocht tot bij de laatste neven
En slechts voor Konings wil u boogt,
  Zoo gij 's lands vlag niet hebt geheven
Tot waar van Speyk ze heeft verhoogd.
  Het dankt het u, wier trouwe borst
In 't eereteeken van uw vorst
  Den vijfhoek schittrend om moogt dragen
Die vijfhoek is uw adelbrief.»

Wat de voorname bijzonderheden nopens de feesten betreft — wij zullen ze in eenige woorden zamen vatten. Den 16en. Eerste zamenkomst en feestelijke ontvangst; plegtig bezoek aan het graf van den kolonel N. E. F. baron von Gumoëns, waar eene toepasselijke rede ter herinnering aan de gesneuvelde wapenbroeders werd gehouden, terwijl het corps stafmuzijk van het regiment grenadiers en jagers eene treurmuijk uitvoerde; matinée musicale in eene der societeiten; des middags diner ten hove, waar menige hartelijke feestdronk werd ingesteld, des avonds buitengewone gala-voorstelling in den schouwburg, die gedecoreerd en prachtig verlicht was. Den 17en. Groote parade van het garnizoen, bij gelegenheid van den Koninklijken verjaardag. Aan Z. K. H. den Kroonprins was de taak opgedragen, om de medaille der citadel van Antwerpen, door Chassé gedragen, vast te hechten aan het vaandel van het 7e regement infanterie, van welk corps een bataillon aan de roemvolle verdediging der citadel deel nam. Na eene gepaste toespraak vervulde de Prins die taak; des middags gala diner; des avonds gaz-illuminatie en groot vuurwerk. — Den 18den. Plegtig afscheid.

Zoo eindigde een feest, dat lange jaren gewis in herinnering zal blijven. Ook te Amterdam zal in December e. k. eene dergelijke plegtigheid plaats hebben.

(*) De citadel.

— Op den 7den Junij had er te Nieuw Rhede (Oost-Friesland), een moorddadig gevecht plaats tusschen vier Hanoversche grasmaaijers. Twee broeders hebben aan een vader en een zoon, met hunne zeissen en messen, zulke gruwelijke wonden toegebragt, dat voor het behoud van het leven van den zoon weinig hoop bestaat. Het hoofd van dezen ongelukkige moet bijkans letterlijk met de zeissen van een der misdadigers zijn gekloofd; aan een der armen waren den lijder 7 lange sneden toegebragt. Ook de vader had zulke verschrikkelijke wonden, dat het behoud van zijn leven in gevaar verkeert; de oogen waren digt en volgens sommigen het eene buiten het hoofd. De daders zijn te Bourtange gevat en van daar naar het ambt Asschendorf gebragt.

— Ware eene onvoorzien geval eenige oogenblikken vroeger gebeurd, de gemeente Hilversum had ongetwijfeld verscheidene menschenlevens te betreuren gehad. Naauwelijks was de druk bezochte mis in de R. K. kerk op Sacramentsdag geëindigd en had de talrijke schare het Godshuis verlaten, toen een hevig rumoer in den toren vernomen werd en stukken kalk en steen naar beneden vielen; het gedruisch nam toe en weldra stortte het ijzeren klokgewigt, door de bovenverdiepingen, in het voorportaal der kerk neder, waar nog zoo even de menigte zich verdrong.

ITALIE.

Thans zijn langs den gewonen weg eenige bijzonderheden bekend geworden, betreffende den brand in den schouwburg te Livorno. Zij komen op het volgende neder: Op Zondag namiddag vertoonde men, in het *Théâtre des Aqueducs*, de inneming van Sebastopol en eene groote menigte, ongeveer drie duizend toeschouwers, woonde die voorstelling bij. Eensklaps stak een projectiel, dat geworpen werd om het bombardement na te bootsen, een doek der decoratiën in brand. Onmiddelijk zag men een zeer groot alarm op het tooneel; Russen en Franschen geraakten in wanorde en de voorstelling werd afgebroken. Een panische schrik beving de toeschouwers; zij meenden dat de brand tot de zaal zelve was doorgedrongen en allen stormden naar de deuren. Daar belemmerden de voortdringenden elkander niet alleen onderling, maar de karabiniers, in de hoop van deze vlugt wat ordelijker te doen worden, riepen dat iedereen den tijd zoude hebben te vertrekken en verzetteden zich tegen het dringen. De meest verschrikten wierpen zich uit de vensters. Het was een onbeschrijfelijk tooneel van wanorde. Men berekent dat er ongeveer honderd personen zijn omgekomen, terwijl het aantal gekwetsten mede groot is.

De hospitalen, werwaarts de slagtoffers van de ramp getransporteerd werden, waren weldra omringd en als 't ware bestormd door de bevolking. De toevloed van nieuwsgierigen en belangstellenden heeft de tusschenkomst der gewapende magt noodig gemaakt, om de uitgangen van de hospitalen te bewaken.

De groothertog is te Livorno gekomen en heeft de hospitalen bezocht.

NOORD-AMERIKA.

De stoomboot *Arabia*, welke New-York den 10den Junij verlaten heeft, is te Liverpool aangekomen. De correspondent te Washington van den *New-York Herald* zegt, dat de secretaris van staat, de heer Cass, in eene depêche van 12 bladzijden, de beweegredenen heeft doen kennen, welke hem hebben doen besluiten, voor den oogenblik te weigeren de onderhandelingen te heropenen over de kwestie van Centraal-Amerika.

Een andere correspondent van hetzelfde blad zegt, dat de secretaris der schatkist de intrekking zal vragen van de wetten, welke voorschrijven dat de kustvaart door Amerikaansche schepen moet worden uitgeoefend.

Volgens het gevoelen van den secretaris der schatkist zal zich, op het einde van dit jaar, een overschot van 22 000,900 dollars in de schatkist bevinden. Buitendien verwacht hij eene vermeerdering van inkomsten, als een gevolg van het nieuwe tarief, dat den 1 Julij in werking treedt; en hij moet diensvolgens voornemens zijn aan het congres eene uitbreiding der lijst van invoerartikelen, die vrij van regten zijn, voor te stellen.

De *New-York Tribune* twijfelt er aan, of generaal Walker een bezoek te Washington zal afleggen, waar hij op de aanklagt van den commodore van der Bilt vervolgd zoude worden wegens roof, ten nadeele van de Transit Company gepleegd.

Men meldt dat het de kolonel Cummings is, die benoemd is tot gouverneur van Utah.

Eene dépêche uit Washington verzekert, dat de president verklaard heeft, dat hij aan Costa Rica volstrekt geen regt zal toekennen in de zaken, betreffende het transito-vervoer over Nicaragua.

De tijding dat de gouverneur Walker uit Kansas teruggeroepen zoude worden, om generaal Cass te vervangen als secretaris van staat, wordt tegengesproken.

ZUID-AMERIKA.

In Mexico sprak men veel van de intrigues van de vrienden van Santa Anna. De nieuwe gezanten voor Belgie en Pruissen waren op het punt te vertrekken. Men hoopte op eene verzoening der republiek met Rome. Te Vera-Cruz waren 2,000,000 dollars naar Engeland ingescheept. De tijding van het fusilleren van kolonel Crabbe en zijne vrijbuiters wordt bevestigd. Eene nieuwe zamenzwering tegen het leven van den president en tot bestorming der stad was sedert ontdekt geworden.

BRITSCH-INDIE.

Berigten van Calcutta, tot den 22sten Julij loopende, behelzen het volgende:

Cawnpore is gevallen! Sir Hugh Wheeler en alle Europeanen, wier getal met vrouwen en kinderen meer dan 600 beliep, en waaronder de 200 dappere soldaten, die sir Henry Lawrence van Lucknow ter hulp had gezonden, zijn vermoord.

De troepen te Bareilly zijn mede opgestaan en hebben die stad in bezit genomen.

Delhi is nog niet in onze magt; het gerucht omtrent de inname van die hoofdplaats was geheel valsch en zonder eenigen grond.

Onze troepen zijn, even als voor vijf weken, aan de buitenzijde van Delhi gelegerd. Slechts aan twee zijden omsingelen wij die stad, terwijl de andere zijden open zijn, zoodat de vijand allen toevoer ontvangen kan. Het beleg van Delhi zal een pendant van dat van Sebastopol worden.

De muitelingen te Lucknow hebben den majoor generaal sir H. Lawrence vermoord.

Ook te Gwalior zijn de troepen opgestaan, en dit voorbeeld is te Mhow en Indore gevolgd.

Cawnpore is door generaal Havelock weder ingenomen.

Te Patna is de heer Dr. Robert Lyell, de opiumagent, terwijl hij door eene naauwe straat der stad reed, uit de bovenverdieping van een huis doodgeschoten.

— Van Benares schrijft men dd. 5 Julij:

Gisteren in den namiddag kwam alhier het berigt aan, dat Cawnpore door de rebellen was ingenomen. De vrouwelijke Europeanen werden verzocht zich met spoed naar Calcutta te begeven. Dezen morgen werd dit bevel echter ingetrokken en wij hooren, dat Cawnpore behouden is.

— Brieven van Madras behelzen, dat aldaar een onrustige geest onder de Mahomedaansche bevolking heerscht en dat, ten gevolge van eene ontdekte verraderlijke correspondentie, de rijdende artillerie binnen de stad getrokken is en patrouilles van vrijwilligers de straten van Black Town doorkruisen.

De troepen te Madras blijven getrouw en toonen niet de minste sympathie voor de Bengaalsche muitelingen.

— Van Mirzapore wordt gemeld, dat de assistent-magistraat Mr. W. Moore, te Pallee Factory, zes mijlen boven Gopeegunge, vermoord is. Hij had den 4den Julij een dorp nabij de Factory verbrand en eenige gevangenen genomen. Een groote drom volks, die men vermoedt in gemeenschap te hebben gestaan met de drie onlangs te Gopeegunge opgehangen hoofden, omringden den dag daarop de Factory, schoten den heer Moore in den nek en sneden hem daarna het hoofd af. Den volgenden morgen trok sir George Tucker met een gedeelte van het 47ste regiment derwaarts, maar de Engelsche soldaten hadden bereids alles om de Factory vermoord en verbrand.

Te Gwalior brak de opstand in den avond van den 14den Julij uit. Alles werd door de rebellen bezet en, ware het maanlicht geweest, alsdan was geen enkel officier ontsnapt.

Onder de gedooden telt men majoor Blake, majoor Shireff, luitenant Procter, kapitein Hawkins, luitenant W. Stewart, Dr. Kirk en den kapellaan E. W. Coopland.

Benares, 15 Julij. Berigten van Delhi, over Agra ontvangen, melden, dat de vijand in elk gevecht veel geschut en manschappen verloren heeft, doch daar hun aantal groot is, bevordert dit de zaak slechts weinig. Het land nabij en boven Meerut is rustig even als de Punjaub. Te Agra is alles stil, doch in de districten heeft onlangs eenige onrust geheerscht.

Cawnpore, 17 Julij. Berigt van den brigadier generaal Havelock.

Met Gods hulp heb ik gisteren deze plaats hernomen en Nana Sahib in persoon geheel geslagen. Zes kanonnen, waarvan vier van groot caliber, zijn door ons genomen. De vijand had zich achter eenige dorpen sterk genesteld en verdedigde, gedurende omstreeks 2½ uur, elken duim gronds, doch het gelukte mij zijnen linkervleugel te omsingelen, welke beweging ons de overwinning schonk. Nana Sahib heeft wreedaardig alle gevangen vrouwen en kinderen, voor den aanvang van het gevecht, doen vermoorden. Hij is naar Bhitoor terug getrokken en deed dezen morgen, op zijn terugtogt, het magazijn te Cawnpore in de lucht springen. Men zegt dat hij zich duchtig versterkt heeft. Wij hebben omstreeks 70 dooden en gekwetsten,

— Een brief van Mhow, van 6 Julij, deelt mede, dat de troepen aldaar, in den nacht van den 1sten, zijn opgestaan. Kolonel Platt, kapitein Fagan, majoor Harris en de luitenant C. Martin werden vermoord. De overige officieren zijn behouden in het fort, dat door de Europesche artillerie verdedigd wordt.

☞ Het door sommige Engelsche bladen verspreide en ook in de *Javasche Courant* van heden opgenomen berigt, alsof Delhi zich op den 19 Junij zoude hebben overgegeven is ten eenemale valsch en zonder eenigen grond. De laatste tijdingen van die plaats loopen tot 24 Junij viâ Lahore en Kurrachee. Een hevig vuren werd, op den morgen van dien dag, in de rigting der belegerde stad vernomen, hetwelk omstreeks 9 ure in den morgen ophield. Bijzonderheden daaromtrent waren den 25 Junij nog niet te Lahore bekend.

CHINA.

Berigten van China loopen tot 2 Julij. Het voornaamste, wat te melden valt, is de aankomst te Hongkong van den graaf van Elgin en Kincardine, H. M. buitengewoon ambassadeur en minister plenipotentiaris voor China. Z. E. is, onder de gebruikelijke saluten, geland en werd op de werf door den gouverneur, sir J. Bowring, en de generaals Ashburnham en Garrett en den geheelen diplomatischen en militairen staf ontvangen. Z. E. heeft zijnen intrek in het gouvernementshuis genomen.

Men wil dat Z. E., vergezeld van den opperbevelhebber der zeemagt, de noordelijke havens van China en Japan zal bezoeken en Chusan en Formosa op zijn togt aandoen. Anderen zeggen, dat het doel van dien togt de golf van Pichi-li en Peking is Verscheiden stoombooten zullen Z. E. vergezellen.

Van Ningpo wordt medegedeeld, dat de oneenigheden tusschen de Cantonnezen en de Portugezen ten toppunt gestegen zijn en een hevig gevecht tusschen hen heeft plaats gevonden, waarin de eersten verslagen zijn.

Den 25sten Junij verscheen een groote vloot Cantonsche jonken van Fuhchan op de rivier en maakte zich, zonder veel tegenstand, van al de Portugesche lorcha's meester, wier bemanning aan wal ontsnapte. De Cantonnezen, door eenige vreemdelingen aangevoerd, sloegen de Portugezen, met een verlies van twintig dooden, op de vlugt. Iedere door de Portugezen bezette plaats werd geplunderd en de Portugesche consul Marques ontkwam, alleen door zich in de R. K. kapel te verbergen.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven. 11 Junij. Bezoekie, v. Bueren, v. Batavia.
Valparaiso, Kok, v. Tjilatjap.
Hellevoetsluis. 9 Junij. Min. Thorbecke, v. Duyn, v. Batavia.
10. Ouderkerk a/d Amstel, Kramer, v. Batavia.
11. Eberhard Deluis, Hohnholts, Bilbao, Elder, v. New-York.
12. Delphin, Falkenberg, v. Rio Janeiro.
16. Ocean Ranger, Tregartby, v. New York.
23. Wildflower, Brown, v. Foo Chew-Foo.
Entreprise, Mackay, v. Aux-Cayes.
Texel. 8 Junij. St. Clair, Watt, v. Rio-Janeiro.
Augia, Duperé, v. Bahia.
9. Mentor, Duinker (voor wijlen Zijlstra), v. Tjilatjap.
10. Batavier, van Wijk, Agnetha, Crap Hellingman, Alcyone, Haacke, v. Batavia.
Corinthia, Thompson, v. Rio Janeiro.
16. Admiraal de Ruyter, Tebbes, v. Padang.
Elisabeth Anthonia, Jansen, v. Soerabaya.
22. Leontine, Deedjen, v. Baltimore.
23. Java's Welvaren, de Veer, v. Soerabaya.

Vertrokken.

Brouwershaven. 13 Junij. Pictura, Vogel, n. Batavia.
Brillsant, Sugsby, n. New-York.
Breedestroom, Rotgans, n. Cardiff.
14. Bato, Broeksmit, n. Batavia.
Hellevoetsluis. 12 Junij. Willem I, Niedfeld, n. Cardiff.
13. Burg. Hoffman, Dijkema, n. Batavia.
Maleijer, Bok, n. Cardiff.
14. President Plate, Hansen, n. Batavia.
Lydia, Jones, n. New-York.
15. Willem de Zwijger, v. d. Dries, n. Batavia.
Zeeploeg, Koster, n. Buenos-Ayeres.
19. Jacobus, v. Loon, n. Samarang.
22. Gorinchem, Reinders, Delfshaven, van Calcar, n. Cardiff.
23. Iffland, Haacke, n. New-York.
Texel. 7 Junij. Jan van Schaffelaar, Verbeek. n. Batavia.
12. Aldebaran, Meijboom, Jupiter, van der Meij, n. Batavia.
Cosmopoliet, Westenenk, Staatr. Comm. v. Ewijck, de Winter, Soofoo, van der Meulen, Adm. Heemskerk, Koning, n. Cardiff.
15. Ary Scheffer, Kunst, n. Batavia.
Rembr. v. Rhijn, v. Wijngaarden, n. Samarang.
16. Stad Leyden, v. d. Worm, n. Melbourn.
22. Baltimore, Brakke, Aegidia en Paulina, Veltman, n. Bat.
Veere. 13 Junij. Suzanna en Elizabeth, Ouwehand, (v. Middelburg) n. Hongkong via Cardiff.

Zeilklaar.

Brouwershaven. 24 Junij. Argo, Weber, n. Batavia.
Texel. 23 Junij. Azia, Abrahams, n. Batavia.

Vreemde Havens.

Aangekomen.

Londen. 11 Junij. Rich. Thornton, Dallas, v. Batavia.
17. Anna Maria Henr., Swanenburg, v. Buenos-Ayres.
Falmouth. 12 Junij. Sea-Brid, Stevenson, v. Java.
bekwam order voor Bremen.
Svendborg, Jorgensen, v. Soerabaya.
Liverpool. 15 Junij. Joan Melchior Kemper, Salm, v. Amst, om voor Batavia te laden.
Cardiff. 7 Junij. Jan Schouten, Meijer, v. Dordrecht.
vertrok 13 n. Hongkong.
17. Maria Adriana, v. d. Held, (v. Rotterdam.
19. Maria Elisabeth, Jonker, Joh. Hendr. Ferd., Lodewijks, Som. Hendrikus, Bouten, v. Rotterdam.
Newport. 18 Junij. Scheveningen, Annokkee, Amsterdam.
Staatsr. Comm. v. Ewijck, de Winter, Rotterdam.
Bristol. 7 Junij. Zuidhorn, Lindhorst, v. Montevideo.
Glasgow. 16 Junij. Henriette, v. Loenen, v. Amsterdam.
Altona. 11 Junij. Sverige, Rudin, v. Batavia.
Kopenhagen. 12 Junij. Maria Charlotte, Schmidt, v. Samarang.
Gothenburg. 8 Junij. Doctrina en Amicitia, Maria Adolphina, Blom, v. Amsterdam.
St. Nazaire. 11 Junij. Suzanne, Boucard, v. Soerabaya.
12. Bougainville, Abo, v. Batavia.
19. Suez, Ertaud, v. Soerabaya.
Marie Aline, Fouache, v. Samarang.
St. Helena. 29 April. Ardente, Raborle, Soerab. (n. Nantes.
30. Maria Veronica, Mulder, v. Banjoew. (n. Amsterdam.)
Marg. West, Sinclair, v. Batavia (n. Londen.)
1 Mei. Constantia Elisabeth, Stolte, v. Tjilatjap.
vertrok. n. Amsterdam.
4. Biesbosch, Mugge, v. Banjoewangie.
vertrok 5 n. Dordrecht.
6. Loevestein, Bödeker, v. Batavia.
vertrok 8 n. Amsterdam.
Tafelbaai (K. de G. Hoop.) 17 April. Christina, Kramer, v. Macao.
vertrok 24 n. Havana.
Rockcliff, Smith, v. Samarang.
vertrok 24 n. Amsterdam.
New York. 27 Mei. St. Jan, Lion, v. Rotterdam.
1 Junij. Johanna, Halbertsma, v. Cadix.
Gezusters, Visser, v. Amsterdam.
Boston. 2 Junij. Amerika, Meermans, v. Rotterdam.
6. Karel August, Huiser, v. Rotterdam.
Bahia. 1 Mei. Broedertrouw, Dijkema, v. Rio Janeiro.
laadt voor het Kanaal.
Buenos-Ayres. 2 April. Marg. Maria, Leversteyn, v. Hamburg.
6. Joan, Boer, v. Hamburg.
19. Iris, van Zameren, v. Trapani.
allen laatst v. Monte Video.
Valparaiso. 23 April. Edith Rose, Crowell, v. Batavia.
San Francisco. 22 April. Rockett, Sanders, v. Batavia.

Vertrokken.

Londen. 11 Junij. Henr. Maria, de Boer, n. Port-Philip.
vertrok 16 van Deal.
Falmouth. 16 Cézar, Ros, (v. Havre) Batavia.
na geëindigde reparatie.
Liverpool. 14 Junij. Gelderland, Hellingman, n. Rio-Janeiro.
15. Reinhard, v. d. Spreuckel, n. dito.
16. Pieter Schoenmakers, v. Vareleu, n. Batavia.
19. Elbe, Muhlenroth, n. dito.
Stad Appingadam, Rebing, n. Rio Janeiro.
Cardiff. 4 Junij. Bommelerwaard, Loos, n. Singapore.
10. Altegonda Jacoba, Deurholtz, n. Batavia.
11. Louis Meijer, Hazewinkel, n. Singapore.
13. Amalia Augusta, n. Marle, n. dito.
18. Kinderdijk, Zwanenburg, n. dito.
D. C. Hooft, Koens, n. Hongkong.
19. Galileï, Kock, n. Singapore.
Newport. 15 Junij. Aldor, van Oppen, n. Hongkong.
Glasgow. 9 Junij. Primus Cicilia, Price, n. Batavia.
Shields. 18 Junij. Mary Goddard, Keoy, n. Hongkong.
Sunderland. 7 Junij. Copernicus, Visser, n. Bombay.
23. Joh. Anthonius, van Hees, n. Hongkong.
Cuxhaven. 19 Junij. Twee Cornelissen, Potter, n. Fernambucq.
Kopenhagen. 8 Junij. Freija, Sörensen, n. Oost-Indie.
St. Nazaire. 4 Junij. Alph Nicolas Cazard, Lebosée, n. Samar.
Bordeaux. 20 Junij. Alice Helene, du Laurier, n. Batavia.
Marseille. 9 Junij. Libra, van Os, n. Rio-Janeiro.
Kaap Verd. 18 April. Louise Roelofvienne, Sybrandi, n. Buenos Ayres.

In Lading.

Londen. 12 Junij. Louisa Maria, Tjebbes, Batavia.
13. Zwaan, v. Hemert, Batavia.
Genua. 18 Junij. Johanna Alida, Visman, Batavia.
Santos. 10 Mei. Elisabeth Johanna, de Boer, Falmouth.

Gepasseerd.

Deal. 12 Junij. Staats. v. d. Houven, Heymeriks, Amsterdam n. Batavia.
Cheribon, Coers, Rotterdam n. Batavia.
Jan van Schaffelaar, Verbeek, Texel n. Batavia.
14. Copernicus, Visser, Sunderland n. Bombay.
Zeemeeuw, Kaijser, Amsterdam n. Batavia.
15. Aldebaran, Meijboom, Amsterd. n. dito.
Dungeness. 16 Junij. Ary Scheffer, Kunst, Amst. n. Batavia.
St. Albaas. 20 Junij. Albatros, Haasnoot, Soer. n. Amst.
Wight. 6 Junij. Baldur, Probina, Bat. n. Stockholm.
Goudstaart. 5 Junij. Rijswijk, Hessels, Rott. n. Batavia.
Plymouth. 7 Junij. Ned. oorl. sch. Balie, luit. 1e. kl. van Capelle, Helvoet n. Oost-Indie.
Falmouth. 15 Junij. Pylades, Sandberg, Java n. Gothenberg.
Lezard. 16 Junij. Bato, Broeksmit, Dordt. n. Batavia.
Sorlings. 8 Junij. Buitenzorg, Hoogewerf, Rott. n. Padang.
Elseneur. 10 Junij. Prins Carl, Tarras, Samarang n. Norrköping.

Zeilklaar.

Newcastle. 19 Junij. Betsy, Stoervogel, Singapore.
Boston. 20 Mei. Borneo, Edwards, Oost-Indie.
23. Sarah Snow, Higgins, dito.
San Francisco. 18 April. Quatre Bras, Bondix, Manilla.

Schepen in Lading.

Rotterdam. Batavia, Koning en Vaderland, v. Bruggen. — Marinus Willem, van Duijn. — Prins van Oranje Hensing. — President Ram, Ulrich. — Constantia, Vonck. — Ouderkerk a/d. Amstel, Kramer. — Susanne, Kaleshoek. — Batavia en Soerabaya, Prinses Amalia, v. Rhijn van Alkemade. — Samarang, Valparaiso, Kok. — Soerabaya, Willem de Clercq, Ouwehand. — Kaap de Goede Hoop, Joan, La Seur. — Agnita Adriana, Verschuur. — Boston, Johanna Brons, Bouman.

Amsterdam. Batavia, Pauline, Post. — Henriette Geertruida, de Boer. — Batavia en Soerabaya, Marie Elise, v. d. Putten. — Anna Maria Wilhelmina, Jansen. — Batavia, Samar. en Soerabaya, Herman de Ruyter, Feynt. — Nassau, Virginius. — Marg. Simonetta, Hoffman. — Soerabaya, Drie Vrienden, v. d. Zee. — Melbourne, Julie Claire, v. Oosteroom.

Dordrecht. Batavia, Jan van Hoorn, Mols.

Aangekomen Passagiers.

Van Batavia. Per Bezoekie, kapt. Lammerts van Bueren: de heer K. D. F. d'Arnaud Gerkens, gezagv. van het aldaar afgekeurde en verkochte schip India.

Per Agneta, kapt. Crap Hellingman: de heeren en mevr. Delwart en London; de heer Hoekstra en 21 militairen.

Per Batavier, kapt. van Wijk: de heer en mevr. Laveaux.

Per Alcyone, kapt. Haacke: de kapiteins der inf. D. Nerée, Latour en Schröder.

Per Admiraal de Ruyter, kapt. Tjebbes; de kapt. der inf. C. A. Boers; de jonge heeren H. en W. van Gennip.

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia. Per Ary Scheffer, kapt. Kunst: de heer Wolff en mevrouw M. Schulpman.

Naar Melbourne. Per Stad Leiden, kapt. Worm: de heer C. Haager.

Kort Handelsberigt.

Rotterdam, 24 Junij. Koffij blijft steeds in eene willige stemming en de prijzen zijn verder vooruitgegaan, zijnde goed ordinair Java met 40 1/2 à 41 c. en laatstelijk met 41 1/2 c. betaald, waartoe niets meer voorkomt. Daar echter alleen voor dadelijke behoefte wordt gekocht, was de omgang niet van belang, terwijl ook de keuze beperkt is. Brazil was stiller, daar de naburige markten nog steeds lager bleven dan in Holland. De laatste berigten van Rio-Janeiro melden alweder groote uitvoeren naar Europa. Alhier arriveerde eene lading van 4000 b. per *Delphin*, welke tot 32 c. is afgedaan. *St. Domingo* vond een goeden aftrek tot 35 1/2 à 36 c. en is tot laatstgenoemden prijs thans niet meer te koop. De lading per *Brigitte Melchior* is nog onverkocht en wordt te hoog gehouden, terwijl de lading per *Tiger* nog niet aan de markt is gebragt.

Ruwe Suiker. De handel hierin was van weinig belang, naardien sedert de N. H. M. veiling van 19 Mei geen aanwezige partijen in de eerste hand en ook zeilende maar zeer weinig werd aangeboden. De omzet bepaalde zich dus uitsluitend tot terugkoopen uit de tweede hand, waarin *f* 1 1/2 tot *f* 2 winst werd betaald voor goedkoope kavalingen der laatste veiling. Ook uit de *Ouderkerk aan den Amstel* werden bij terugkoop verhandeld ca. 700 kranj. bruin Java, No. 7 en 8 van boord te ontvangen tot *f* 4 boven de veilingsprijzen van Mei. De eenige zeilende partij Java Suiker nog aangeboden wordende, is 6000 pic. per *Jason*.

Thee. Op eenige verbetering te Londen ontstond alhier iets meer kooplust en werden successivelijk uit de eerste hand afgedaan der lading per *Pilgrim*: van No. 77, 18 koopen Congo, van No. 80, 34 koopen dito, van No. 82, 12 koopen dito, van No. 83, 18 koopen dito en van No. 87, 17 dito, benevens van de lading per *Wijnand* van No. 22, 14 koopen Congo, alles opgehouden in de veiling van 13 Mei ll., waarschijnlijk tot opgehouden prijzen. In de laatste dagen is de kooplust echter weder verminderd op het berigt dat de Wild Flower zich in het kanaal bevond met eene lading thee voor hier bestemd, bestaande uit 5949/4 799/12 500/16 kn. Congo en 254/4 22 /12 kn. Souchon, welk schip gisteren is gearriveerd. Ordinaire Chinesche Congo is op 32 c. te noteeren.

Rijst blijft steeds gedrukt, door gebrek aan aftrek, zoowel voor de consumtie als voor uitvoer. Tot successivelijk verlaagde prijzen hadden uit de eerste hand de volgende vrij belangrijke verkoopen plaats; 3130 bn. goed ordinair Java per *Jacobus* tot *f* 7 5/8; 880 bn. tafel per *Princes Amalia* tot 11 1/4; ca. 4700 bn. blanke Java per *Ouderkerk aan den Amstel* tot *f* 8 1/8; ca. 6600 bn. dito dito per *Argo* tot *f* 8; 10,600 bn. ordinair à goed ordinair dito per *Bezoekie* tot *f* 7 1/8 à 7 1/2; 1620 bn. Tafel per *Minister Thorbecke* tot 10 1/4; 2455 bn. goed ordinair Java per *Jan van Galen* tot *f* 7½; 5695 bn. dito per *Antoinette* tot *f* 7 3/8 à 8; 7707 bn. blanke dito tot *f* 7 5/8 à 7 3/4; 8400 bn. dito dito per *Burgemeester Hoffman* tot *f* 7 3/4 à *f* 8; 500 bn. 2e. soort Tafel per dito tot *f* 9 1/4; 8473 matt. ordinaire Java per *Elisabeth* tot 62 à 7 1/8 en 6800 bn. Aracan per *Haamstede* tot *f* 6 5/8 voor Larong en *f* 6 3/4 voor Necransie. Van de lading *Carolina* per *Lydia* zijn weder 412 vn. tot *f* 15 1/2 verkocht.

Met. Specerijen is het flaauw en de omgang was van zeer weinig beteekenis. Peper genoegzaam nominaal op 28 c. Notemuskaat is door gebrek aan kooplust teruggegaan en wordt thans aangeboden tot 150 c. voor N. 1. en 140 c. voor N. 2 Foelie 133 à 135 c. Nagelen 33 à 35 c. Java Kaneel N. 2 82 à 83 c., N. 3 75 à 78 c.

Van Java Tabak zijn weder geen noemenswaardige omzettingen bekend geworden.

Java Indigo zonder verandering; kleine partijtjes werden tot zeer vaste prijzen voor uitvoer gedaan. De particuliere partijtjes die aan de markt zijn, worden meestal boven de waarde gehouden.

Campher onveranderd zonder handel. Tamarinde. Boven *f* 12 is voor goede kwaliteit geen plaatsing. Cubeben. Tot 74 c. werden 60 bn. omgezet, onder 75 c. is niet te koop De voorraad bedraagt circa 12,000 kilo. Lange Peper tot 23 c. aangeboden. Rad. Galanga met geringen voorraad *f* 32 à *f* 33 genoteerd. Steranijs nominaal 62 c. Cassia Lignea. De voorraad gering en onder 80 c. is niet te bekomen. Cassia Tigablas. Voor mooije krachtig smakende kwaliteit was eenige vraag waaraan tot 32 c. te voldoen was; andere soorten daarentegen zonder eenige attentie. Cassia Lignea Vera blijft nominaal 20 c. Oleum Cassiae. Bij geringen voorraad *f* 15 1/2 à *f* 16 genoteerd, maar die prijs is niet te bedingen. Geconfijte Gember schaarsch en 80 à 90 c. naar kwaliteit waard. Gum Damar stil. De aanvoeren die naar kwaliteit tot 36 à 39 c. te koopen zijn voldoen aan de behoeften, het artikel blijft onveranderd in prijs. Gum Benzoë zonder handel. Gum Elastic gesouteneerd maar zonder handel. Prima is onder *f* 46 niet te koop. Secunda niet onder *f* 45. Gutta Percha met veel vraag, op de laatste maatschappij veilingsprijzen is coulant eene winst van 5 à 10 c. bedongen, meer er is weinig disponibel.

Bindrotting. De afloop der veiling van de N. H. M. van 203,700 bossen, op 17 dezer alhier gehouden, bewijst de zeer geanimeerde positie van het artikel. Er werden belangrijk hooge prijzen betaald, die alle verwachting overtroffen; naar kwaliteit en meerdere of mindere beschadigdheid gemiddeld à *f* 16, 78 zijn verkocht;

Bij particulieren werden voor de veiling afgedaan 1527 bossen per *Vier Gebroeders* à *f* 13 en 100 picols per *Constantia* à *f* 14. Na de veiling is nog niets aan markt gebragt. De voorraad bij de N. H. M. in alle havens bedraagt heden 16,198 bossen en bij particulieren alhier 4011.

Van Huiden is alleen de afdoening te vermelden van 300 Oost-Indische, per *Clio*, prijs geheim, denkelijk 85 c.

Van Banca Tin zijn afgedaan 259 bl. tot *f* 83 1/2, 100 bl. tot *f* 83, 62 bl. tot *f* 80, en alzoo blijft te koop.

Arak. De verkoopen sedert onze vorige bestaan uit 8 leggers per *Aerolite*, 20 leggers per *Doelwijk* tot geheime prijzen en 85/1 6/2 leggers per *Bezoekie* vermoedelijk tot *f* 228.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum	Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van	Datum.	Naar
August	3 Engelsch	Colingsburg	Hindi	Londen	27 April.	Shanghaij.
»	— »	Tonte Belle	T. Row	»	25 »	»
»	— Portug.	Adamastor	M T. de Sonsa	Lisabon.	11 »	Macao.
»	— Amerik.	Philomela	S. Nichols	Boston.	2 Mei.	Singapore.
»	4 Holland	Diligentia	D, van Benveldt	Rotterdam,	18 April.	Batavia.
»	— Engelsch	Wellington	W. Henrit.	Hongkong.	25 Junij.	Cowes.
»	— Zweed	Australia	J. T Strömberg	Singapore	27 Julij.	»
»	— Holl.	Erasmus	J. van Heiningen	New-York	23 April.	Singapore.
»	— »	Drie Gezusters	G. C. Fischer	Amsterdam	18 »	Batavia.
»	5 »	Otto.	W. G. Rotgans	Cardiff.	23 »	Singapore.
»	— Engelsch	Orion	M. Sturat	Londen.	20 »	Hongkong.
»	— Amerik.	Gulutea	H. Barber	Macao	30 Junij.	Bombaij.
»	6 Engelsch	Annette Gilbert	Jh. J Lootre	Singapore	17 Julij.	Liverpool.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Aug	5	Nederl.Indisch	stooms.	Soerabaya	A. Guyot	Singapore	31 Julij	W. Cores de Vries
»	6	Nederlandsch.	schip	Deligentia	D. van Benveldt	Rotterdam.	18 April.	J. Cezard en co.
»	—	»	bark	Constance	H. G Borcherts	Soerabaya	28 Julij	v d Burg Vriessendorp & Co
»	—	Nederl Indisch	»	Balheer.	Moh. Seman	Bandjermassing	28 »	D. N. Buys en co.
»	7	Nederl.	»	Drie Gezusters	Fischer	Amsterdam	18 April.	Jacometti en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Aug.	6	Ned Ind.	bark	Faid Alim	Said Moh. Alhadie	Samarang.
»	—	»	»	Pogoan Zephyr	Ong Kimling	Soerabaya.
»	7	»	stoomb	Banda.	Neyts	»
»	—	Nederl.	bark	Louisa Kroonprinces van Zweden	J. van der Linden	»
»	—	Ned. Ind.	»	Soedul Bario	Said bin Salim	Banjermass.
»	8	»	»	Al Adanie	Koesnin	»
»	—	»	brik	Argo	M. Matthys	Cheribon.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Bestemming.	Agenten
Nederlandsch	bark	Johannes Marinus	Verburgh		B. Kopersmit en co.
»	schip	Jacob Cats	Van der Windt		»
»	bark	Jan Pieterszoon Koen *	J. Verloop	Nederland via Pecal. en Sam.	»
»	»	Zeelust	J A. Knaap		»
»	schip	Noord Braband	H R. Bok.		Landberg Bezoet de Bie en co
»	brik	Cornelia en Geertruida	P. J C Teensma		»
»	schip	Kandenghauer *	W. Zeelt		Hasger en Schuurman.
»	bark	Prins Frederik der Neder. *	C. C. de Wit	Rotterdam	»
»	schip	Amphitrite	D. Grim.	Amsterdam	»
»	»	Willemina Clara *	D. Gaaff qq.		»
»	bark	Ternate *	T. Cars Tz.		van Ommeren, Rueb en co.
»	schip	Everdina Elizabeth	C. J. Tonjes.		»
»	bark	Koninklijk Ned. Yachtclub *.	F. L. Zeck.		»
»	»	Cornelis Smit *	R Weidenaar.	Nederland	Maclaine, Watson en co
»	»	Jacoba	Schaap	Pasaroean	de Weerdt, Ruyl en co.
»	»	Willem Eggerts.	Faber		»
»	»	Tweeling Zusters	Carst.		»
»	schip	Geertruida Maria	C. Spiegelberg.		»
»	bark	Eersteling	Armstrong	Soerabaya.	Hunter Houghton en co.
»	»	Eersteling	C. Koens		J. Cezard en co.
»	»	Deligentia	D van Benveldt.	Soerabaya	»
»	»	Constance *	H G Borcherts	Nederland	V d Burg, Vriessendorp & Co
Nederl. Indisch	bark	Cheribon Pachet *	Massingham	Palembang	D. N. Buys en co.
» »	bark	Faideol Rachman *	Said Ba-slie	Singapore.	»
» »	»	Balheer.	Moh Seman		»
» »	brik	Charlotta *	Sech Awab Djakin.	Soerabaya.	B J Jacobs.
» »	bark	Atiatool Rachman *	Sech Oemar Bafadel	Singapore.	»
» »	schip	Alnoer *	Sech bin Awab Said	Samarang.	»
Engelsch	bark	Plumstead *	Gilbert	Macasser.	Hunter, Houghton en co.
»	»	Thames *	Lucky	Londen	»
»	»	Benclengh *	D. Thomson		Maclaine, Watson en co
»	schip	William Stewart *	Bransvelt.	Singapore.	Martin Dyce en co.
»	schip	Asia *	Davidson	Engeland.	Adam en co.
Hamb.	»	Boreas *	P. Jebsen	China.	Metzendorff, Wilmans en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te Soerabaya.

Datum.		Vlag	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Julij	28	Ned.	st. Koningin der Nederl	J. Prins	Batavia.
»	—	»	stooms Banda.	A G. Besch	»
»	—	Ned	schip Louise	P. Buijs	»

Vertrokken schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Julij	28	Ned	bark Constance *	H G. Borcherts	Nederland
»	29	»	schoen Henriette	C. van Zameren.	Batavia.
»	—	N. I.	» Lamboer Masboor.	Oewa Djawa	Grissee
»	—	»	bark Al Rrachmanie	Hadjie Sedik.	Bandjerm.
»	30	»	kotter Krabbe	Mardam	Pasoeroean.
»	—	»	» Little Tot	Katjoeng	»
»	31	»	stooms. Banda.	A. G. Besch	Batavia.
»	—	»	st. Koningin der Nederl.	J. Prins	Singapore.

In lading liggende schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten
Nederlandsch.	Salatiga	J. N. Bezier	Nederland	Schimmelpenninck en co.
»	Henriette	Chevallier	Nederland	»
Nederl. Indisch	Hing Goan	Tan Soetiong	Riouw.	Gezagvoerder.
Nederl. Indisch	Kiem Tianhoat	Goei Binkiat	Banj Grissee	Gezagvoerder.
» »	Alfulk	Sech Baradja	Moluccos.	Sech Awal Baboesaid.
Engelsch	Emma	J. Douglas	Australie	Fraser Eaton en co.
Nederlandsch.	Maria	W. B. Cook	Sandelhout Eiland	»
Nederl Indisch	Arief Banjarmassing	Mohamat Yasin	Banjermassing	Gezagvoerder.
» »	Segaf	Sech Lachman.	Balie	»
» »	Kiem Ingsoen	Kiem Ingseen	»	»

Aangekomen schepen te Indramayoe.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Julij	28	Ned.	schip Marijen Hillegonda	E. F. Prater	Samarang.
»	30	»	schip Bellatrix	A. P. Sandberg.	»

Vertrokken schepen van Indramayoe.

Datum		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Julij	27	N. I.	brik Atiatool Rachman.	Sech Bafadel.	Batavia.
»	28	»	schoen. K. H. S. Bintang	Goei Akauw	Cheribon.

Aangekomen Schepen te Cheribon.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Van
Julij	29	N. I.	bark Carolina	Kruijmel	Batavia.
»	03	»	bark Inglie i	Kwee Koga	Riouw.

Aangekomen schepen te Tagal.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van
Julij	27	N. I.	brik Tartar	Tan Enghok	Cheribon.
»	—	»	schoener Almas	Liem Anjan	»
»	—	»	bark Aldjoenoer	Said Segaf	Samarang.

Vertrokken schepen van Tagal.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Julij	29	Ned.	bark Quatrebras	F B. Bondix	Batavia.
»	30	N. I.	brik Tartor	Tan Enghok	»
»	—	»	schoener Almas	Liem Anjan	Muntok.

Vertrokken schepen van Pekalongan.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Aug.	1	N. I.	bark Lachmadij	Said Alhasnie.	Batavia.

Aangekomen Schepen te Pasoeroean.

Datum		Vlag	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Julij	25	N. I.	bark Eugenie	E. Bargman	Besoekie.

Vertrokken Schepen van Pasoeroean.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Julij,	25	N. I.	kotter Krabbe	Mardam	Soerabaya.
»	—	»	kotter Little Tot	Katjoeng	»

Aangekomen Schepen te Probolingo.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Julij	26	Ned	schip Metelen Kruis	I P Zuurdeeg.	Soerabaya.

Aangekomen schepen te Bezoekie.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Julij	19	Ned.	bark Eugenie	E J. Bargman.	Batavia.

Vertrokken Schepen van Bezoekie.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij	32	Ned.	bark Eugenie	E. J Bargman.	Pasoeroean

Aangekomen schepen te Banjoewangie.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van
Julij	22	Ned.	schip Gertrude	J. M Sobels	Sumanap

Vertrokken Schepen van Banjoewangie.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Julij	20	Amr.	bark Pamelia	E. Coggeshall	o. d Zuid.
»	—	ed.	bark Amazon	R. D. Eldridge.	»

Aangekomen schepen te Sumanap.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Julij	20	N. I.	brik Resgil Haer	Sech Osman	Grissee.
»	—	»	schoen. Fathool Haer	Said Molahilla	Soerabaya.

Vertrokken schepen van Sumanap.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Julij	21	N. I.	schoener Machmood.	Mohamat Malik.	Sempiet.
»	—	»	schip Amana Tulbarie	Sech Gentah	Padang.
»	—	»	schoener So-ookdin	Said Barkaba	Banjerm.
»	23	»	Schoener Sophia	Siendoe Djaija.	Soerabaya.
»	25	»	brik Resgil Haer.	Sech Osman	Banjerm.

Aangekomen Schepen te Tjilatjap.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Julij	26	Ned.	bark Beatrix	Verschoor	Batavia.

Aangekomen schepen te Panaroekan.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Julij	22	Ned.	schip Fanny	van der Meulen.	Soerabaya.

Aangekomen Schepen te Pamakassan.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Naar
Julij	22	N. I.	schoener Katjoeng	Pa Apdie	Pasoeroean

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA.

van den 2 tot en met den 6 Augustus 1857.

Met het N. I stooms *Koningin der Nederlanden* kapt. *J. Prins*, de heeren mr. *Van Rees* en echtg., *de Graaf, Liser, Wermutt*, en *Z. E.* troepen van *Samarang*

Met de N. I. bark *Alnoer*, kapt *Sech Awab bin Awab Said* de heer *Hulstijn*, van *Samarang*.

Met het N. I. stooms *Soerabaya*, kapt. *A Guyot*, de heeren *Humm*, *Wilson, Rafitoer, Akkrussa* en 4 *Chinezen*, van *Singapore*

Met het Ned. schip *Deligentia*, kapt. *D. van Benveldt*, de heer *D. Schalle*, van *Rotterdam*.

Handelsberigten.

Marktprijzen te Batavia 5 Augustus 1857.

Koffij, Java *f* 37 à *f* 38 per picol. niet voorhanden
—— Padang - 37 per picol afgedaan.
Rijst, witte - 135 à *f* 250 per koijang,
—— Carga - 110 à - 120 » »
Suiker witte No. 16 - 25 à *f* 24 per picol afgedaan.
Wisselkoers op Holland, 105 pCt. Particulier.
Gouvernement. Geen papier.

te Samarang.

Koffij, per picol *f* 36,—.
Suiker, No. 16, per pic. *f* 24,—.
Indigo, per pond, *f* 4,20 nominaal.
Koe-Huiden, per kodie, à *f* 90,— } gevraagd en schaarsch.
Buffel-Huiden, » » *f* 80 » - 85,— } gevraagd en schaarsch.
Staart Peper, *f* 71,— à *f* 72.
Rijst, eerste soort, per 28 picols *f* 140 gezocht met weinig voorraad.
» tweede » idem. - 120 à *f* 125,—
» derde » idem. - 110 » - 115,—
Klapper Olie, per picol, *f* 27,—
Katjang » idem. - 18,—
Rotting, per picol, *f* 9 à *f* 10.
Kadjang Matten, per 100 stuks, *f* 17,—
Wisselkoers op Holland 6/m. 105 à 105½ pCt.

te Soerabaya.

Suiker No. 16 per picol.................... *f* 25 à *f* 25½.
Koffij per picol.................... nominaal.
Rijst (CARGA) per koijang.................... *f* 125 à *f* 135.
Rijst (WITTE) » » .... » 145 » » 160.
Koehuiden » 100 stuks.................... » 400 à » 600.
Rotting » pic.................... ....
Arak per legger.................... » 120.
Wisselkoers.................... *f* 104 à » 105½.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 22 *tot en met den* 25 *Julij* 1857.

AANVOER.

Van Soerabaija per Eng. schip *Asia*, gez. Davidson. agt. Adam en co.

1 kt. manufact. *Burt Myrtle en co.*
157 20/100 pic. rotting. *Adam en co.*

Van de Moluccos per ned. ind. stoomb. *Macassar*, gez. Schmidt. agt. Cores de Vries.

1 pak boeken. *Lange en co.*
2 [illegible]
2 ks. diversen. 2 pc. do. *Order.*
1 kt. glaswerk. *Said Hoesin bin Segaf.*
1 keld. sago in koekjes. *Briët.*
1 tromm. ..... *van Riet en ter Gouw.*
1 kt. provisien. 2 do. glaswerk. 2 pic. suiker. 6 zakk. dadels. *Order.*
11811 ℔ nagelen. *Gouvernement.*

UITVOER.

Naar Timor per ned. bark *Ferdinandina Emma*, gez. Tange. agt. Moormann en co.

169 legg. ..... 152 kann. olie. 25 vad. brandhout. 162 coll. provisien. 105700 ℔ rijst. 80 tonn. steenkolen. 101300 ℔ do. 1 kombuis. *Gouvernement.*

Naar Timor per ned. bark *Barend Willem*, gez. Retgers. agt. Paine Stricker en co.

80 legg. ..... 152 kann. olie. 25 vad. brandhout. 270 coll. provisien. 71950 ℔ rijst. 71676 ps. djagong. 1 balans en gewigten *Gouvernement.*

Naar Timor per ned. schip *Landbouw*, gez. Kleijnenberg. agt. Cezard en co.

60 legg. ..... 50 kann. olie. 40 vad. brandhout. 216 coll. provisien. 13300 ℔ rijst. 8 pic. zout. 1 balans. 2 gewigten. 60 zakk. stroo. 150 hoofdkussens. 647 coll. div. goederen. *Gouvernement.*
2 keld. genever. 7 kn. wijn. 1 do. siropen. 3 do. cognac. 8 do. bier. 2 vn. do. 1 kt. likeur. 1 do. zuren. 2 do. provisien in blik. 2 do. champagne. 4 md. min water. 2 do. vruchten. *Cassalette, en co.*

Naar Timor per ned. bark *Stad Middelburg*, gez. Ouwehand. agt. van Ommeren Rueb en co.

1 kombuis. 1 balans en gewigten. 70 ps. leggers. 15000 ℔ rijst. 14 kann. klapp. olie. 16 vad. brandhout. *f* 120,000 zilv. specie. *Gouvernement.*
28 kn. provisien en dranken. 12 fl. mosters. 15 vs. boter. 4 keld. zuren. 4 doz. champagne. 7 md. min water. 10/m. mal. sigaren. 2 pic. koffij. 20 do. aardappelen. 3 ankers azijn. 1 doz. sla olie. 12 vn. afget. bier. 5 do. eng. do. 16 doz. cognac. 19 do. rhijnwijn. 4 do. madera. 1 vt. meel. 2 keld. genever. *van Kolff en co.*

Naar Timor per ned. bark *Helena en Anna*, gez. Lupcke. agt. van Ommeren Rueb en co.

90 ps. leggers. 1 scheeps kombuis. 152 kann. olie. 25 vad. brandhout. 105700 ℔ rijst. 1 balans en gewigten. 265 coll. provisien. *Gouvernement.*

Naar Nederland via Pecalongan per ned. bark *Thetes*, gez. Visser. agt. de Weerdt Ruijl en co.

60 pic. rotting. 200 do. tin. *N. H. M.*

Voor Pecalongan.

10,000 ps. goenie zakken. 2 pic. do. garen. *N. H. M.*
14 coll. bagage. *van Ommeren Rueb en co.*

Naar Nederland via Passaroeang per ned. bark *Ida Elisabeth*, gez. Kramer. agt. Kopersmit en co.

150 pic. rotting. 450 do. tin. *N. H. M.*

Voor Passaroeang.

21500 ps. goenie zakken. *N. H. M.*

Naar Amsterdam via Samarang per ned. bark *Dolfhyn*, gez. Brandligt. agt. van der Burg Vriesendorp en co.

200 pic. tin. 1000 do. koffij. 60 do. rotting. *N. H. M.*

Voor Samarang.

5 pic. goenie garen. *N. H. M.*
9 md. min water. *Gezagvoerder.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.